

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1992-1993

HANDELINGEN

35- 36- 37- 38- 39- 40- 41- 42

VERGADERINGEN VAN MAART 1993

ACTUELE INTERPELLATIES

ACTUELE VRAGEN

AFVALSTOFFENPLAN

AIDS-PREVENTIE

BRTN

CHARTER VAN DE WERKZOEKENDE

DECREET ADMINISTRATIEF TOEZICHT

DECREET MANAGEMENTSONDERSTEUNENDE ADVIESVERSTREKKING

DOPING IN DE WIELERSPORT

EUROREGIO

NFWO

ONDERWIJSDECREET IV

OPERA VOOR VLAANDEREN

OPVOEDERS

PHILIPS-HASSELT

VERSTAATSING VAN HET VLAAMSE BEDRIJFSLEVEN

VLAAMSE VERANKERING VAN VTM

VLAANDEREN-EUROPA 2002

Inhoud

Nr. 35 Donderdag 4 maart 1993 Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1361

Voorstel van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 1361

Voorstel van resolutie

Indiening en verwijzing, blz. 1361

Beleidsbrieven

Indiening en verwijzing, blz. 1361

Verslagen

Indiening, blz. 1361

Advies

Indiening en verwijzing, blz. 1362

Verzoekschrift

Indiening en verwijzing, blz. 1362

Geschilberaadslaging van de Vlaamse Executieve

Indiening en verwijzing, blz. 1362

Adviezen van de Vlaamse Mediaraad

Indiening en verwijzing, blz. 1362

Beslissing van de Geschillenraad

Indiening en verwijzing, blz. 1362

Arresten van het Arbitragehof

Indiening, blz. 1362

Kennisgeving van het Arbitragehof

Indiening, blz. 1362

Schriftelijke vragen (Regl. art. 74)

Indiening, blz. 1363

Samenstelling van een commissie en een werkgroep

Wijzigingen onder de vaste en plaatsvervangende leden, blz. 1363

Interpellaties (Regl. art. 76)

Interpellatie van de heer F. Dewinter tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de betrekkingen met Frans-Vlaanderen, blz. 1363

Sprekers : de heren F. Dewinter, P. Van Grembergen, F. Van den Eynde, S. De Clerck, J. Van Hautem, minister-president L. Van den Brande

Interpellatie van de heer F. Wymeersch tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over recente uitspraken van nationale ministers aangaande de rechtbrekking van de transferten in de sociale zekerheid, blz. 1370

Sprekers : de heren F. Wymeersch, P. Van Grembergen, E. Van Rompuy, minister-president L. Van den Brande

Motie van aanbeveling, blz. 1374

Interpellatie van de heer E. Van Vaerenbergh tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de bevoegdheidsafbakening tussen de Staat en het Vlaams Gewest, blz. 1374

Sprekers : de heren E. Van Vaerenbergh, minister-president L. Van den Brande

Interpellatie van de heer L. Van Nieuwenhuysen tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de aan het Nationaal Fonds voor het Wetenschappelijk Onderzoek toegewezen middelen, blz. 1376

Sprekers : de heren L. Van Nieuwenhuysen, E. Van Vaerenbergh, minister-president L. Van den Brande

Interpellatie van mevrouw T. Merckx-Van Goey tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de AIDS-preventie, blz. 1379

Sprekers : mevrouw T. Merckx-Van Goey, de heren W. Seeuws, E. Van Rompuy, J. Caudron, minister L. Detiège

Interpellatie van de heer A. Denys tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de verstaatsing van het Vlaamse bedrijfsleven, blz. 1384

Sprekers : de heren A. Denys, E. Van Rompuy, H. Candries, L. Barbé, P. Van Grembergen, minister-president L. Van den Brande

Motie van aanbeveling, blz. 1391

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1391

Bijlagen

Vragen om uitleg, blz. 1393

Nr. 36 Donderdag 4 maart 1993 Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1401

Actuele vragen (Regl. art. 75)

Actuele vraag van de heer J. Van Hautem tot mevrouw L. Detiège, Vlaamse minister van Tewerkstelling en Sociale Aangelegenheden, over vormingsdagen van de VZW Werklozenwerking in Sint-Niklaas, blz. 1401

Actuele vraag van de heer F. Wymeersch tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over het schoonmaken van onbevaarbare waterlopen in Oost-Vlaanderen, blz. 1402

Actuele vraag van de heer M. Van Peel tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over het onderzoek van OVAM naar de bodemvervuiling op de Linkeroever

Actuele vraag van mevrouw M. Vogels tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over de vervuiling van de Imalsterreinen op de Linkeroever, blz. 1402

Actuele vraag van de heer F. Dewinter tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over Vlaanderen-Europa 2002

Actuele vraag van de heer A. Denys tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over Vlaanderen-Europa 2002, blz. 1404

Actuele vraag van de heer P. Hostekint tot mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin, over de internaten en de semi-internaten voor jongeren met een licht mentale handicap en/of karakterstoornissen, blz. 1407

Actuele vraag van mevrouw V. Dua tot mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin, over de opvang van daklozen, blz. 1408

Actuele vraag van mevrouw M. Aelvoet tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over een vierde rijstrook op de E 40 tussen Everberg en Sterrebeek, blz. 1409

Motie van aanbeveling van de heren F. Cauwenberghs, H. Lauwers en L. Peeters tot besluit van de Beleidsnota Toerisme in Vlaanderen
– 168 (1992-1193) - Nr. 3

Hoofdelijke stemming, blz. 1411

Sprekers : de heren F. Cauwenberghs, D. Ramoudt, L. Peeters, F. De Man

Motie van aanbeveling van de heer D. Ramoudt tot besluit van de Beleidsnota Toerisme in Vlaanderen
– 168 (1992-1193) - Nr. 4

Hoofdelijke stemming, h17. 1413

Motie van aanbeveling van de heer H. Van Dienderen tot besluit van de Beleidsnota Toerisme in Vlaanderen
— 168 (1992-1193) - Nr. 5
Hoofdelijke stemming, blz. 1414

Motie van aanbeveling van de heer A. Denys tot besluit van de op 18 februari 1993 door de heer E. Schuermans gehouden interpellatie tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over de BRTN en zijn werknemers naar aanleiding van het vernietigen van een beslissing van de administrateur-generaal
— 298 (1992-1993) - Nr. 1
Hoofdelijke stemming, blz. 1416
Sprekers : de heren E. Schuermans, W. Verreycken, A. Denys, W. Seeuws

Actuele interpellatie (en bijgevoegde actuele vragen) (Regl. art. 75, 4,c)
Actuele interpellatie van de heer L. Peeters tot mevrouw L. Detiège, Vlaamse minister van Tewerkstelling en Sociale Aangelegenheden, over de dopingonderzoeken in de wielersport

Actuele vraag van de heer L. Pierco tot mevrouw L. Detiège, Vlaamse minister van Tewerkstelling en Sociale Aangelegenheden, over dopingcontroles bij wielrenners, blz. 1417

Sprekers : de heren L. Peeters, L. Pierco, F. Cauwenberghs, J. Caudron, minister L. Detiège

Actuele interpellatie van de heer L. Van Nieuwenhuysen tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over de verspreiding van Franstalige programma's langs de kabel, blz. 1421

Sprekers : de heren L. Van Nieuwenhuysen, E. Van Rompuy, F. Van den Eynde, E. Van Vaerenbergh, V. Ancaux, minister H. Weckx

Motie van aanbeveling, blz. 1427

Actuele interpellatie van de heer H. Olaerts tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over de verkoop van VTM-aandelen aan buitenlandse bedrijven

Actuele interpellatie van de heer H. Van Dienderen tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over de Vlaamse verankering van VTM, blz. 1427

Sprekers : de heren H. Olaerts, H. Van Dienderen, P. Dewael, W. Seeuws, minister H. Weckx

Interpellaties (Regl. art. 76) (Voortzetting)

Interpellatie van de heer H. Brouns tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over de voorstellen van de Interuniversitaire Commissie tot herziening van het milieurecht, blz. 1436

Sprekers : de heer H. Brouns en minister N. De Batselier

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1439

Nr. 37 **Dinsdag 16 maart 1993**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1441

Begroting
Indiening en verwijzing, blz. 1441

Ontwerpen van decreet
Indiening en verwijzing, blz. 1441

Voorstellen van resolutie
Indiening en verwijzing, blz. 1441

Verslag
Indiening, blz. 1441

Moties
Indiening, blz. 1441

Besluiten van de Vlaamse Executieve
Indiening en verwijzing, blz. 1442

Opmerking van het Rekenhof
Indiening en verwijzing, blz. 1443

Aanbeveling van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
Indiening en verwijzing, blz. 1443

Arresten van het Arbitragehof
Indiening, blz. 1443

Kennisgevingen van het Arbitragehof
Indiening, blz. 1443

Schriftelijke vragen (Regl. art. 74)
Indiening, blz. 1443

Samenstelling van een werkgroep
Wijziging onder de plaatsvervangende leden, blz. 1443

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1443

Ontwerp van decreet houdende vaststelling van het Charter van de Werkzoekende

— 224 (BZ 1992) - Nrs. 1 tot 4

Algemene bespreking, blz. 1444

Sprekers : de heer F. Dielens, mevrouw M. Aelvoet, de heren A. Denys, J. De Roo, minister L. Detiège
Artikelsgewijze bespreking, blz. 1448

Voorstel van decreet van de heer E. Schuermans c.s. betreffende een financiële tegemoetkoming door het Vlaamse Gewest ten behoeve van kleine ondernemingen die een beroep doen op erkende externe consultants voor managementsondersteunende adviesverstrekking
— 215 (BZ 1992) - Nrs. 1 tot 4

Algemene bespreking, blz. 1449

Sprekers : de heren G. Vermassen, A. Denys, F. Dielens, E. Van Rompuy, P. Van Grembergen, E. Schuermans

Artikelsgewijze bespreking, blz. 1455

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1456

Bijlage
Vraag om uitleg, blz. 1457

Nr. 38 **Dinsdag 16 maart 1993**
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1461

Interpellaties (Regl. art. 76)

Interpellatie van de heer E. Van Vaerenbergh tot mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin, over de slachtofferhulp, blz. 1461

Sprekers : de heren E. Van Vaerenbergh, F. De Man, M. Olivier, J. Geyssels, W. Verreycken, mevrouw T. Merckx-Van Goey, minister W. Demeester-De Meyer

Interpellatie van de heer H. Brouns tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over de gebrekkige uitvoering van het afvalstoffenplan

Interpellatie van mevrouw V. Dua tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over de uitvoering van het afvalstoffenplan

Interpellatie van de heer M. Capoen tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over de gescheiden inzameling van afvalstoffen, blz. 1467

Sprekers : de heer H. Brouns, mevrouw V. Dua, de heren M. Capoen, M. Verwilghen, minister N. De Batselier

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1479

Nr. 39 **Woensdag 17 maart 1993**

Berichten van verhindering, blz. 1481

Interpellaties (Regl. art. 76) (Voortzetting)

Interpellatie van de heer M. Maertens tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de bouw van de Marina-jachthaven aan de Belgische oostkust, blz. 1481

Sprekers : de heer M. Maertens en minister T. Kelchtermans

Interpellatie van de heer L. Hancké tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de problematiek van het Hydrografisch Laboratorium, blz. 1485

Sprekers : de heer L. Hancké en minister T. Kelchtermans

Interpellatie van de heer J. Caudron tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, en mevrouw L. Detiège, Vlaamse minister van Tewerkstelling en Sociale Aangelegenheden, over de rechten van het kind in de sportwereld en bepaalde toestanden in sommige sportbonden, blz. 1488

Sprekers : de heren J. Caudron, L. Peeters, A. Denys, L. Pierco, mevrouw T. Merckx-Van Goey, de heer D. Van Mechelen en minister H. Weckx

Motie van aanbeveling, blz. 1497

Interpellatie van de heer L. Dierickx tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over de situatie van de personeelsleden van de Opera voor Vlaanderen, blz. 1497

Sprekers : de heer L. Dierickx en minister H. Weckx

Interpellatie van de heer M. Olivier tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen en de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de niet-naleving door de Vlaamse Executieve van het verdrag tussen België en Frankrijk inzake de verbreding van de Grensleie tussen Deulemont en Menen en het niet-voorzien in de nodige kredieten tot uitvoering van de door de Vlaamse Executieve afgesloten protocollen, blz. 1501

Sprekers : de heren M. Olivier, H. Van Dienderen, minister T. Kelchtermans

Motie van aanbeveling, blz. 1506

Interpellatie van de heer F. Dewinter tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de Euroregio Brussel-Hoofdstad - Kent- Wallonië - Nord-Pas-de-Calais, blz. 1506

Sprekers : de heren F. Dewinter, G. Annemans, minister-president L. Van den Brande

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1509

Nr. 40 **Donderdag 18 maart 1993**

Berichten van verhindering, blz. 1511

Mededeling van de voorzitter, blz. 1511

Actuele vragen (Regl. art. 75)

Actuele vraag van de heer S. De Clerck tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over het bezoek van de minister-president aan Tsjechië

Actuele vraag van de heer G. Annemans tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over het bezoek van de minister-president aan Tsjechië

Actuele vraag van de heer L. Dierickx tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over het bezoek van de minister-president aan Tsjechië, blz. 1511

Actuele vraag van de heer G. Vermassen tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over het akkoord inzake het Center Parcs-project en het Fenix-project, blz. 1514

Actuele vraag van de heer J. Peeters tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de n.v. Plastiflex Europe, blz. 1515

Actuele vraag van de heer M. Capoen tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over de invoer van giftig slib uit Nederland, blz. 1516

Actuele vraag van de heer H. Brouns tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over de vervuiling van het Maaswater, blz. 1517

Actuele vraag van de heer E. Beysen tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de verdere uitbouw van de wegeninfrastructuur in de Antwerpse regio, blz. 1517

Actuele vraag van de heer L. Van Nieuwenhuysen tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de afwerking van de weg Pecq-Armentières, blz. 1519

Actuele vraag van de heer H. Lauwers tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over het onderzoek inzake een nieuwe bestuursvorm voor de stad Antwerpen, blz. 1520

Actuele vraag van de mevrouw M. Aelvoet tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over overleg met de gemeentebesturen inzake de aanleg van het TGV-tracé, blz. 1521

Actuele vraag van de heer C. Lisabeth tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de werkgroep inzake de doorstoring van de aanvullende personenbelasting, blz. 1522

Actuele vraag van de heer K. Pinxten tot de heer L. Van den Bossche, Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over burn-out bij leraren, blz. 1523

Actuele interpellaties (Regl. art. 77)

Actuele interpellatie van de heer J. Vandeurzen tot mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin, over de programmatiebevoegdheid inzake zware medische ziekenhuisdiensten, blz. 1525

Sprekers : de heer J. Vandeurzen, minister W. Demeester-De Meyer

Motie van aanbeveling, blz. 1528

Ontwerp van decreet houdende vaststelling van het Charter van de Werkzoekende

– 224 (BZ 1992) – Nrs. 1 tot 4

Hoofdelijke stemming, blz. 1529

Sprekers : de heren S. Platteau, F. Wymeersch, mevrouw M. Aelvoet

Voorstel van decreet van de heer E. Schuermans c.s. betreffende een financiële tegemoetkoming door het Vlaamse Gewest ten behoeve van kleine ondernemingen die een beroep doen op erkende externe consultants voor managementsondersteunende adviesverstrekking

– 215 (BZ 1992) – Nrs. 1 tot 4

Aangehouden stemmen, blz. 1533

Sprekers : de heren E. Schuermans, F. Wymeersch

Hoofdelijke stemming, blz. 1533

Motie van aanbeveling van de heren L. Van Nieuwenhuysen en J. Van Hauthem tot besluit van de op 4 maart 1993 door de heer L. Van Nieuwenhuysen gehouden actuele interpellatie tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en

Brusselse Aangelegenheden, over de verspreiding van Franstalige programma's langs de kabel

— 294 (1992-1993) - Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1534

Sprekers : de heren L. Van Nieuwenhuysen, E. Van Rompuy, mevrouw A.-M. Neyts-Uytbroeck

Motie van aanbeveling van de heren F. Wymeersch, J. Van Hauthem en L. Van Nieuwenhuysen tot besluit van de op 4 maart 1993 door de heer F. Wymeersch gehouden interpellatie tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over recente uitspraken van nationale ministers aangaande de rechtbrekking van de transferten in de sociale zekerheid

— 295 (1992-1993) - Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1536

Sprekers : de heren J. Van Hauthem, A. Denys

Motie van aanbeveling van de heer A. Denys tot besluit van de op 4 maart 1993 door de heer A. Denys gehouden interpellatie tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de verstaatsing van het Vlaamse bedrijfsleven

— 296 (1992-1993) - Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1538

Sprekers : de heren A. Denys, H. Candries, E. Van Rompuy, F. Dewinter

Actuele interpellatie en toegevoegde actuele vraag (Regl. art. 75, 4,c)

Actuele interpellatie van mevrouw M. Vogels tot mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin, over de acties van opvoeders en personeel uit de sectoren gehandicapenzorg, bijzondere jeugdzorg en kinderopvang

Toegevoegde actuele vraag van mevrouw T. Merckx-Van Goey tot mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin, over het personeelsbeleid in de bijzondere jeugdzorg en gehandicapensector, blz. 1540

Sprekers : mevrouw M. Vogels, de heren E. Van Rompuy, J. De Roo, mevrouw T. Merckx-Van Goey, de heer E. Van Vaerenbergh, minister W. Demeester-De Meyer, minister-president L. Van den Brande

Actuele interpellatie van de heer E. Schuermans tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de afvloeiingsplannen bij Philips in Hasselt

Toegevoegde actuele vraag van de heer J.

Geysels tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de Vlaamse overheidssteun aan Philips-Hasselt, blz. 1549

Sprekers : de heren E. Schuermans, J. Geysels, J. De Mol, H. Olaerts, G. Vermassen, minister-president L. Van den Brande

Motie van aanbeveling, blz. 1554

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1554

Bijlage

Vraag om uitleg, blz. 1557

Nr. 41 **Woensdag 31 maart 1993**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1565

Ontwerp van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 1565

Voorstel van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 1565

Voorstellen tot wijziging van het reglement

Indiening en verwijzing, blz. 1565

Verslagen

Indiening, blz. 1565

Motie betreffende een belangenconflict

Indiening en verwijzing, blz. 1566

Moties

Indiening, blz. 1566

Arresten van het Arbitragehof

Indiening, blz. 1566

Kennisgevingen van het Arbitragehof

Indiening, blz. 1566

Schriftelijke vragen (Regl. art. 74)

Indiening, blz. 1566

Ontwerp **van decreet** tot oprichting van het Grindfonds en tot regeling van de grindwinning

— 154 (BZ 1992) - Nrs. 1 tot 5

Algemene bespreking, blz. 1567

Sprekers : de heren V. Vautmans, P. Van Grembergen, G. Vermassen, J. Geysels, minister-president L. Van den Brande

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1568

Ontwerp van decreet houdende regeling, voor het Vlaamse Gewest, van het administratief toezicht op de gemeenten

— 280 (1992-1993) - Nrs. 1 tot 8

Algemene bespreking, blz. 1568

Sprekers : de heer M. Van der Poort, verslaggever, de heren L. Pierco, E. Pinoie, P. Tant, L. Dierickx, J. Tavemier

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1581

Sprekers : de heren A. Denys, P. Van Grembergen, L. Hancké, F. Dewinter, E. Van Rompuy, minister-president L. Van den Brande

Ontwerp van decreet houdende regeling, voor het Vlaamse Gewest, van het administratief toezicht op de gemeenten

— 280 (1992-1993) - Nrs. 1 tot 8

Algemene bespreking (Voortzetting), blz. 1583

Sprekers : de heren E. Van Vaerenbergh, L. Dierickx, P. Tant, J. Tavernier, L. Pierco, minister T. Kelchtermans

Artikelsgewijze bespreking, blz. 1590

Sprekers : de heren J. Tavernier, L. Pierco

Ontwerp van decreet betreffende het onderwys IV

— 292 (1992-1993) - Nrs. 1 tot 4

Algemene bespreking, blz. 1597

Sprekers : de heren R. Swinnen, J. Eeman, J. De Meyer, J. Tavemier, E. Baldewijns, minister L. Van den Bossche

Artikelsgewijze bespreking, blz. 1605

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1626

Bijlage

Vragen om uitleg, blz. 1627

Nr. 42 **Woensdag 31 maart 1993**
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1631

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1631

Sprekers : de heren J. Van Hauthem, J. Geysels

Interpellaties (Regl. art. 76)

Interpellatie van de heer A. Denys tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de rol van de BRTN bij de uitzending van Vlaanderen-Europa 2002

Interpellatie van de heer J. Geysels tot de

heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de BRTN-uitzending Vlaanderen 2002, blz. 1631

Sprekers : de heren A. Denys, J. Geysels, F. Dewinter, J.-P. Van Rossem, E. Van Rompuy , F. Van den Eynde,

minister-president L. Van den Brande
Motie van aanbeveling, blz. 1640

Voorstel van resolutie van de heer J. Van Hautem betreffende de motie, goedgekeurd in de Franse Gemeenschapsraad op 18 maart 1993 met betrekking tot een belangenconflict als gevolg van het voorstel van decreet van de heren H. Suykerbuyk en E. Van Vaerenbergh CS., houdende de mogelijkheid voor de gemeenten het woonrecht aan bepaalde voorwaarden te onderwerpen

– 311 (1992-1993) - Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling, blz. 1640

Sprekers : de heren J. Van Hautem, A. Denys, H. Suykerbuyk

Regeling van de werkzaamheden,
blz. 1642

VOORZITTER : de heer L. Vanvelthoven

— *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*

- *De vergadering wordt geopend om 14.05 uur.*

De voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

J. Cauberghs, J. Lenssens, J. Timmermans, F. Vermeiren : gezondheidsredenen ;

P. Deprez : buitenslands ;

G. Annemans, C. Lisabeth, H. Suykerbuyk : ambtsverplichtingen.

INTERPELLATIES (Regl. art. 76)

Interpellatie van de heer E. Van Vaerenbergh tot mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin, over de slachtofferhulp

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Van Vaerenbergh tot mevrouw Demeester-De

Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin, over de slachtofferhulp.

Ik stel voor even te wachten tot de minister aanwezig is. Zij zou onderweg zijn. **(Instemming)**

Aangezien de minister nog niet is opgedaagd, stel ik voor de vergadering te schorsen tot 14.30 uur. **(Instemming)**

— *De vergadering wordt geschorst om 14.10 uur.*

— *De vergadering wordt hervat om 14.30 uur.*

De voorzitter : De heer Van Vaerenbergh heeft het woord.

De heer E. Van Vaerenbergh (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, geachte collega's, tijdens de jongste openbare vergadering van de Vlaamse Raad interpeleerde ik de minister-president over de grijze zone tussen de bevoegdheden van de federale regering en de Vlaamse Gemeenschap. De minister-president antwoordde dat hij er zou voor zorgen dat de Vlaamse bevoegdheden in deze schemerzone maximaal zullen worden uitgeoefend.

In het federaal regeerakkoord zijn bepaalde maatregelen opgenomen om de slachtoffers van misdrijven te helpen. De hulp aan personen ressorteert uitdrukkelijk onder de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap. Er is dus een probleem van bevoegd-

heidsafbakening tussen enerzijds het federale niveau en anderzijds de gemeenschap.

Mevrouw de minister, samen met uw collega's de heer Wathelet en mevrouw Smet stelde u een aantal lovenswaardige doeleinden voorop voor de organisatie en coördinatie van slachtofferhulp in België.

In dat verband zou ik u een aantal vragen willen stellen.

Ten eerste, waarvoor worden de middelen die in de post Gezin en Maatschappelijk Welzijn voor slachtofferhulp worden uitgetrokken precies aangewend ? Over welk bedrag gaat het hier juist ? Welk deel van het geplande budget gaat naar de initiatieven voor slachtofferhulp ? Welk gedeelte wordt besteed aan samenwerkingsbevordering ?

Ten tweede, welke overheidsinstaties zijn bij deze doelstellingen betrokken ? De hulp aan personen ressorteert onder de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap, maar ook de federale minister van Justitie zou op dit vlak inspanningen leveren. Hij zou bij de hoven van beroep een cel van maatschappelijke werkers oprichten en ook de parketten zullen beter uitgerust worden om personen die het slachtoffer zijn van misdrijven te helpen. Wat wordt met die hulp precies bedoeld ? Gaat het om loketbedienden, zo ja, moeten daarvoor maatschappelijke werkers worden aangeworven of gaat men de slachtoffers echt begeleiden ?

Van Vaerenbergh

Ten derde, wat is de rol van de artsen ?

Ten vierde, er zijn in Vlaanderen ongeveer 20 erkende centra voor forensisch welzijnswerk. Hoe zal de coördinatie met de federale centra verlopen ? In het verleden heeft de Vlaamse Gemeenschap personeel ter beschikking gesteld van een achttal centra. Nu zal de federale regering een parallel circuit oprichten. Zal de federale minister van Justitie, die niet kan bogen op de jarenlange ervaring van de Vlaamse diensten, initiatieven nemen ? Zullen de verantwoordelijke gemeenschapsministers initiatieven nemen ? Zullen de gemeenschappen exclusief de bevoegdheid hebben voor bijstand aan personen ?

Wie zal de verschillende departementen, ministers en degenen die in de hoven van beroep en rechtbanken van eerste aanleg initiatieven moeten nemen, rond de onderhandelingstafel brengen ?

*Mevrouw de minister, graag kreeg ik een concreet antwoord op deze vier vragen. Ik sluit mij aan bij de interpellatie van collega De Clerck tot de federale minister van Justitie. Achteraf zal uw antwoord worden vergeleken met het antwoord van de federale minister van Justitie om op die manier tot een eensgezind standpunt te komen in het belang van de slachtoffers.

De voorzitter : De heer de Man heeft het woord.

De heer F. De Man (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, geachte collega's, uit de interpellatie van de heer Van Vaerenbergh en uit het interpellatieverzoek van collega De Clerck aan minister Wathelet van vorige maand, blijkt dat er nog niet veel is gebeurd inzake de coördinatie van de slachtofferhulp.

Ik kan dit alleen maar beamen, maar er is meer. Op dit vlak is er werkelijk sprake van een schrijnende tekortkoming vanwege de overheid. Er lopen immers heel wat dingen fout in de

opvang en begeleiding van slachtoffers van misdaden.

In het algemeen is er sedert jaren een grotere psyche-sociale omkadering voor de misdadigers dan voor de slachtoffers. Ook hier wordt één van de vele contracten met de burger niet gehonoreerd.

Heel weinig burgers weten dat er een Nationaal Fonds voor Hulp aan Slachtoffers van Geweldd misdrijven bestaat of dat er in hun stad een centrum voor slachtofferhulp is.

Volgens het Vlaams Blok zou er een brochure moet worden opgesteld die ter beschikking ligt bij artsen, in ziekenhuizen, bij advocaten en politiediensten.

Minister W. Demeester-De Meyer : Mijnheer de Man, wij zijn in de commissie volop aan het discussiëren over het algemeen welzijnswerk, maar ik heb daar nog niemand van uw partij gezien. Ik betreur het bijzonder dat u een uiteenzetting houdt in openbare vergadering op een ogenblik dat in commissie wordt gediscussieerd over het algemeen welzijnswerk, waarin dit onderwerp aan bod komt.

Ik zou deze onderwerpen graag grondig uitpraten in de commissie, ik denk trouwens dat u over dit onderwerp belangrijke zaken te zeggen hebt. Ik betreur dat ik de commissievergadering diende te verlaten om een klein deeltje van het welzijnswerk nu hier te bespreken.

De heer F. De Man : Mevrouw de minister, de volksvertegenwoordigers hebben vooralsnog het recht u in openbare vergadering te interpelleren. De heer Van Vaerenbergh heeft dat gedaan. Ik sluit mij bij zijn interpellatie aan.

Ik stel vast dat er nog heel wat moet gebeuren om potentiële slachtoffers te informeren over de hulp- en begeleidingsmogelijkheden. Als daaraan nu wordt gewerkt, kan ik dat alleen toejuichen.

Minister W. Demeester-De Meyer : Mijnheer de Man, weet u wel hoe-

veel er op dit ogenblik besteed wordt aan het algemeen welzijnswerk ? Kent u de bedragen die aan de begeleiding van slachtoffers worden besteed ? Over hoeveel gaat het ? Noem mij de cijfers, mijnheer De Man !

De heer F. De Man : Mevrouw de minister, ik stel alleen vast dat inzake informatieverstrekking over slachtofferhulp nog heel wat werk moet worden verricht. Als u daardoor dermate ontstemd bent, zou u er beter aan doen door te werken en de burgers zeer snel te informeren over de slachtofferhulp waarvan ze kunnen genieten.

Minister W. Demeester-De Meyer : Weet u hoeveel miljoen frank daaraan wordt besteed, mijnheer De Man ?

De heer F. De Man : Ik kom hier geen examen afleggen, mevrouw de minister.

Minister W. Demeester-De Meyer : Antwoord op mijn vraag, mijnheer De Man. Weet u hoeveel miljoen frank daaraan wordt besteed, mijnheer De Man ?

De heer F. De Man : Ik stel vast dat er te weinig informatie wordt verstrekt aan slachtoffers van geweldd misdrijven.

Minister W. Demeester-De Meyer : U kent er niets van, mijnheer De Man.

De heer F. De Man : Dat is een gratuite bewering, mevrouw de minister. Ik beweer alleen dat u nog heel wat werk voor de boeg heeft op het vlak van de informatieverstrekking.

Minister W. Demeester-De Meyer : U kent het dossier niet en weet niet waarover u praat. Hoeveel miljoen frank wordt besteed aan het maatschappelijk welzijnswerk ?

De heer F. Dewinter : Collega De Man, dat zal allemaal duidelijk worden in Vlaanderen 2002 !

De voorzitter : Mevrouw de minister, ik kan begrijpen dat u nerveus bent omdat de commissievoorzitter het blijkbaar niet nodig geacht heeft de

Voorzitter

commissievergadering te onderbreken, hoewel u in de openbare vergadering verwacht werd om te antwoorden op een interpellatie. Uw zenuwachtigheid is begrijpelijk, maar het uitstekende parlementslid dat u gedurende vele jaren bent geweest, weet dat de openbare zitting voorrang heeft op de commissie.

Ook een minister moet tijdig aanwezig zijn. Om 14.00 uur was u noch in de openbare vergadering, noch in de commissie aanwezig.

Ik kan u en alle leden van de regering er terecht aan herinneren dat wij het erg op prijs stellen de zittingen van de openbare vergadering tijdig te laten aanvangen.

Naar aanleiding van dit incident zal ik er de commissievoorzitters nogmaals op wijzen dat het niet wenselijk is dat de commissievergaderingen op hetzelfde ogenblik plaatsvinden als de plenaire vergaderingen. Ik begrijp hun houding wel, want zo lang het dubbelmandaat bestaat, kunnen wij slechts twee weken op de vijf vergaderen. In zeer vele gevallen kunnen wij niet anders dan commissievergaderingen en openbare vergaderingen laten samenvallen. Anders zouden wij deze week bijvoorbeeld slechts een halve dag aan commissievergaderingen kunnen besteden. Wij moeten het dus voor lief nemen.

Mevrouw de minister, het bureau van de Raad heeft beslist dat de interpellatie van de heer van Vaerenbergh vandaag om 14.00 uur zou plaatsvinden. U heeft de dagorde gekregen en u had hier om 14.00 uur gemakkelijk aanwezig kunnen zijn.

De heer Olivier heeft het woord.

De heer M. Olivier : Mijnheer de voorzitter, ik ben toch een beetje verwonderd over uw opmerking als zou de commissievoorzitter geoordeeld hebben de commissievergadering voorrang te moeten geven op de openbare vergadering. Er waren commissievergaderingen voorzien om 10.00 uur vanochtend en om 14.00 uur deze namiddag. Toen wij hoorden dat om 14.00 uur ook een

interpellatie over deze materie in de openbare vergadering zou plaatsvinden, heb ik voorgesteld om af te wachten hoe de dagorde van de openbare vergadering zou worden behandeld. Toen mij gesignaleerd werd dat de openbare vergadering door u werd geschorst, hebben wij de commissievergadering in aanwezigheid van de minister laten doorgaan.

Mijnheer de voorzitter, op het bureau werd een dagorde voor alle werkzaamheden afgesproken in aanwezigheid van een lid van de regering. Bepaalde ministers kunnen afspraken in het buitenland hebben, maar noch de commissievoorzitters, noch het bureau kunnen de werkzaamheden naar behoren regelen, wanneer de afspraken die op het bureau worden gemaakt, niet worden gerespecteerd uit hoofde van andere verplichtingen, waarvan men bij het maken van de afspraak geen kennis zou hebben gehad.

Tussen 14.10 en 14.30 hebben wij de bespreking in de commissie aangevat. Om 14.30 heb ik de commissievergadering geschorst om de interpellatie in openbare vergadering te laten doorgaan.

Ik kan de commissieleden geen drie kwartier ophouden en dan de werkzaamheden verder zetten. Daarom heb ik de commissie afgezegd, op voorstel van de leden. Mijnheer de voorzitter, mag ik voorstellen om de vraag van mevrouw Merckx-Van Goey aan minister Demeester toe te voegen aan de actuele vragen, die donderdag aanstaande zullen worden gesteld ?

Mijnheer de voorzitter, mag ik er toch op aan dringen dat een oplossing wordt gevonden voor het gelijktijdig behandelen van een zelfde materie in de commissie en in de openbare vergadering. Als dat niet mogelijk is, zal het noch voor het bureau, noch voor de commissie, noch voor de openbare vergadering mogelijk zijn om de werkzaamheden te regelen zoals vermeld in de dagorde en zullen zich in de toekomst nog moeilijkheden voordoen.

De voorzitter : Minister Demeester-De Meyer heeft het woord.

Minister W. Demeester-De Meyer :

Mijnheer de voorzitter, ik begrijp zeer goed dat er spanningen zijn tussen het federale en het Vlaamse niveau, maar hier gaat het om een spanning tussen de commissie en de openbare vergadering. De interpellatie die nu plaatsvindt, betreft het forensisch welzijnswerk.

Aan het forensisch welzijnswerk wordt 45 miljoen frank besteed op een totaal bedrag van 744 miljoen frank voor het welzijnswerk in het algemeen. Zo beschikt ook de heer De Man over de cijfers, want hij was daarvan blijkbaar niet op de hoogte.

Veertien dagen geleden hebben wij een beleidsbrief ingediend, waarin wordt voorgesteld dat het forensisch welzijnswerk in het algemene welzijnswerk zou worden geïntegreerd door de oprichting van polyvalente centra. In de commissie werd het debat hierover aangevat. Ik betreur dat het bureau van oordeel is dat een interpellatie voorgaat op de algemene bespreking van een dergelijke beleidsbrief, te meer daar de algemene vraag om uitleg van mevrouw Merckx over de actuele moeilijkheden in de Bijzondere Jeugdzorg, de Gehandicaptenzorg en de instellingen van Kind en Gezin, wordt verwezen naar een commissie.

Het spijt me dat ik opgehouden werd door een betoging in het centrum van Brussel — een fenomeen waarmee wij vrijwel dagelijks worden geconfronteerd in de omgeving van het parlement — , maar dat neemt niet weg dat de gelijktijdige behandeling van elkaar overlappende themata in de commissie en in de openbare vergadering mij voor een onoplosbaar probleem stelt.

Mijnheer de voorzitter, mag ik aan u, de manager van dit huis, vragen om dergelijke toestanden te vermijden. Ik kan niet antwoorden op vragen over het forensisch welzijnswerk en tegelijkertijd luisteren naar de beschouwingen over het algemeen welzijnswerk in de commissie.

De voorzitter : Mevrouw de minister, het is toch zeer eenvoudig. Als twee elkaar overlappende themata gelijk-

Demeester-De Meyer

tijdig geprogrammeerd werden, dan heeft de openbare vergadering voorrang op de commissie. U weet dat.

Als wij vroeger te laat op school kwamen, met of zonder geldige reden, dan zei de hoofdonderwijzer : U moet op tijd vertrekken !

Mevrouw de minister, als u weet dat er een betoging is, dan moet u vroeger vertrekken, zodat u op tijd aanwezig kan zijn. Alle collega's waren hier om 14.00 uur. Dat is een eenvoudige democratische plicht. De regels zijn erg simpel.

Minister W. Demeester-De Meyer :

Mijnheer de voorzitter, die eenvoudige regel zal voortaan ook op andere terreinen strikter worden toegepast. **Degenen**, die in het kader van sommige beleidsplannen van de overheid moeten aanschuiven, zullen dat voortaan ook doen.

De voorzitter : Mevrouw de minister, als u daarmee bedoelt, dat de gemeente Lommel geen service-flats zou krijgen, dan vind ik dat beneden de waardigheid van een minister.

Minister W. Demeester-De Meyer :

Mijnheer de voorzitter, ik heb alleen gezegd dat ze zullen aanschuiven ! **(Verontwaardiging bij verschillende leden)**

De voorzitter : Mevrouw de minister, ik begrijp zeer goed wat u bedoelt. U verwacht niet alleen bepaalde prioriteitsregels in deze Raad voor wat betreft de commissie- en de plenaire vergaderingen, ook in uw beleid verwacht u bepaalde zaken. Ik dank u zeer voor deze openhartigheid. Dit is niet alleen volkomen misplaatst, maar ook volledig ten onrechte. Ik vind dit een beetje schandelijk.. .

De heer Geysels heeft het woord.

De heer J. Geysels : Mijnheer de voorzitter, ik heb niets met Lommel of met service-flats te maken.

Mevrouw de minister, onze fractie schaart zich echter wel achter de opmerkingen van de voorzitter, want het is niet aan de uitvoerende macht

om de les te spellen aan de wetgevende macht.

Als de volksvertegenwoordiger die een interpellatie wenst te houden of een actuele vraag wenst te stellen, afwezig is, dan wordt zijn interpellatie of vraag geschrapt. Wij zijn dus consequent bij de regeling van onze werkzaamheden.

Mevrouw de minister, mag ik u vragen om u de bescheidenheid, die de uitvoerende macht in dit parlement steeds siert, opnieuw eigen te maken.

Minister W. Demeester-De Meyer :

Daarmee heb ik geen enkel probleem.

De voorzitter : De heer Verreycken heeft het woord.

De heer W. Verreycken :

Mijnheer de voorzitter, ik kan het eerste deel van uw toespraak volledig onderschrijven. Toch wens ik te pleiten voor een betere organisatie door de respectievelijke voorzitters voor de werkzaamheden van de verschillende openbare vergaderingen. Uit de dagorde blijkt dat data die zes maanden geleden werden vastgelegd en waarop de commissies zich baseren voor de regeling van hun werkzaamheden, nu plots omgeruild werden tussen de regionale en de federale parlementen. Dit compliceert de organisatie van het wetgevende werk.

Ik zou willen pleiten voor meer logica in de organisatie van de werkzaamheden en voor het zo veel mogelijk vermijden van gelijktijdige zittingen. Een veelal misbruikt alibi voor de afwezigheid in de openbare vergadering zou dan meteen wegvallen.

Mevrouw de minister, ik ben zeker de hoeder niet van de interpellant, maar ik kan niet appreciëren dat degene die ondervraagd wordt, hem verwijt dat hij gebruik maakt van zijn recht om uitleg te vragen en de vragensteller vervolgens aan een examen onderwerpt. Dit is de omgekeerde wereld. Het lijkt me meer gepast te wachten tot na de interpellatie om een volledig antwoord te geven.

De voorzitter : De heer De Man heeft het woord voor het voortzetten van zijn interpellatie.

De heer De Man (op de tribune) :

Mijnheer de voorzitter, ik zal ook mijn duit in het zakje doen : ik ken natuurlijk de details van de begroting van de minister niet van buiten, maar mevrouw de minister, ik stel wel vast dat u zelf nog enkele lesjes moet leren over de werking van het parlement.

Ik herhaal dat de voorlichting van de burgers over de slachtofferhulp waarvan zij kunnen genieten wanneer ze slachtoffer worden van een geweldsmisdrijf, beneden alle peil is. Er dient dus een informatieve brochure op ruime schaal te worden verspreid. Deze brochure moet uitleg verstrekken over de rechten van de slachtoffers, over de hulpverlenende instanties, over de schadevergoedingen, over het verloop van de strafprocedures.

De huidige brochure van het schadefonds voor hulp aan de slachtoffers van geweldsmisdrijven is haast onbegrijpelijk. Dit fonds voor de hulp aan slachtoffers is overigens algemeen onbekend. De goede bedoelingen van de wetgever in 1985 worden door de overheid helemaal niet waar gemaakt. Opvallend weinig burgers maken gebruik van dit schadefonds. Mevrouw de minister, met uw goedvinden schat ik die op 60 per jaar. Ook de Vlaamse regering heeft daarin een rol te spelen. Zij moet dringend een inspanning doen om aan dit nationale schadefonds meer bekendheid te geven.

Bij de lectuur van het verslag van het nationaal fonds is het mij opgevallen dat er heel wat meer schadevergoedingsaanvragen worden ingediend door Franstaligen dan door Vlamingen. Dat zou er kunnen op wijzen dat in Franstalig België veel meer ruchtbaarheid wordt gegeven aan de mogelijkheden voor slachtoffers van geweldsmisdaden om schadevergoeding te vragen.

Mevrouw T. Merckx-Van Goey :

Mijnheer De Man, dit in tegenstelling tot de talrijke initiatieven van slachtofferhulp en -begeleiding en tot de erkenning van de centra voor slachtofferhulp in Vlaanderen.

De heer F. De Man : Mevrouw Merckx, ik zeg alleen maar even ter zijde dat er ook een nationaal fonds is dat evenmin van een grote bekendheid geniet, en dat in Vlaanderen nog minder bekend is dan in Wallonië.

Minister W. Demeester-De Meyer : In Vlaanderen werd vorig jaar 12 miljoen frank uitgekeerd.

De heer F. De Man : Slechts 12 miljoen van de 55 miljoen frank die dat fonds jaarlijks ontvangt ! Ook dat is een kleine schande. Van de middelen die voor slachtofferhulp beschikbaar zijn uit de boetes die worden opgelegd aan veroordeelden, wordt maar een fractie gebruikt voor het lenigen van de nood van de slachtoffers.

De staat heeft dus in 1990 een spaarpotje overgehouden van 43 miljoen frank ; ik neem aan dat dat ook in 1991 en de daarop volgende jaren het geval is en zal zijn. Dat nationaal schadefonds is evenmin als de centra voor slachtofferhulp bekend bij de burger. Politie mannen en -vrouwen zouden gedurende hun opleiding moeten worden ingelicht over de slachtofferhulp en bij het uitoefenen van hun functie over een brochure kunnen beschikken waarmee ze slachtoffers verder kunnen gidsen. Het is immers meestal de politie die met slachtoffers van geweld in contact komen, omdat ze als eerste op de plaats van de feiten aanwezig is of omdat de slachtoffers bij hen klacht komen neerleggen. De opvang van en de eerste zorg aan slachtoffers maken ons inziens deel uit van de politietaken, ik zeg dit hoewel mevrouw de minister niet direct bevoegd is voor politiezaken.

Mijnheer Van Vaerenbergh heeft terecht de noodzaak aan coördinatie beklemtoond. Op dit ogenblik zijn minstens vijf ministeriële departementen betrokken bij de **slachtoffer** begeleiding, zowel de nationale overheid (Justitie, Binnenlandse Zaken en Sociale Emancipatie) als de gemeenschappen (Welzijn en Sociale Zaken).

De geïntegreerde aanpak is voorlopig onbestaande. Ook de samenwerking met de erkende en gesubsidieerde centra laat te wensen over.

De gevoelens van angst voor geweld, van hulpeloosheid en onmacht bij de slachtoffers van geweldsmisdrijven zijn legio, zeker en vooral wanneer zij in hun fysieke integriteit werden aangetast.

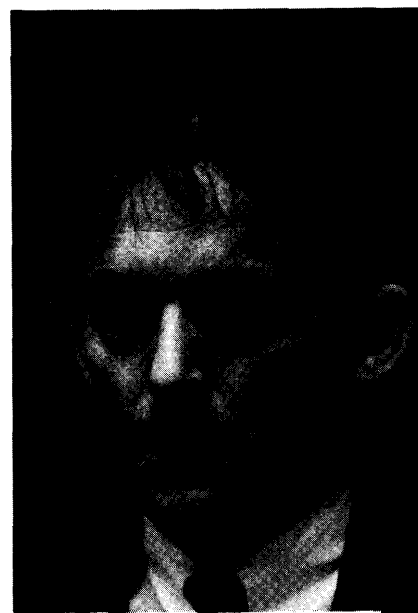
Veel van deze hulpverleners — dat is geen stelling van het Vlaams Blok maar van de werkers op het terrein zoals Martine Puttaert van Slachtofferhulp Vlaanderen — voelen zich in de steek gelaten. Mevrouw de minister, het is overduidelijk dat de Vlaamse en de federale overheid het contract met de burger niet naleven. Kunt u akkoord gaan met de zojuist geformuleerde opmerkingen en met de opgesomde remedies ?

De voorzitter : Minister Demeester-De Meyer heeft het woord.

Minister W. Demeester-De Meyer (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, ik wens nogmaals te onderstrepen dat ik het bijzonder betreurt dat deze interpellatie is gepland op hetzelfde tijdstip als de besprekingen in de commissie over het algemeen welzijnswerk, waaronder het forensisch welzijnswerk. Ik vind het normaal dat de openbare vergadering voorrang heeft op het commissiewerk, maar men zou de werkzaamheden dan wel zodanig kunnen regelen dat degene die wordt ondervraagd ter beschikking staat — ik zal mij zo uitdrukken om de heer Geysels te antwoorden op zijn opmerking over de nederigheid — ofwel van de commissie, ofwel van de openbare vergadering. Ik kan mij echter niet in twee splitsen. Ik heb vanmorgen de besprekingen in de commissie bijgewoond. Men heeft mij gevraagd aanwezig te zijn om 14 uur. Het zou dus goed zijn de werkzaamheden van het parlement enigszins daaraan aan te passen.

Ik zal dan nu antwoorden op de vragen die mij werden gesteld.

Ten eerste, de kredieten ingeschreven in de begroting 1993 voor het ambulante welzijnswerk bedragen 744,4 miljoen frank. Daarvan is een bedrag van 44.837.566 frank bestemd voor de diensten voor forensische welzijnzorg. Hiervan gaat dan weer

Minister N. De Batselier (SP) werd uitvoerig geïnterpelleerd door CVP-Raadslid H. Brouns over de uitvoering van het afvalstoffenplan

21.366.882 frank naar de 9 centra voor slachtofferhulp. Die som wordt als volgt verdeeld : voor 9 hulpverleners is er 11.027.997 frank ingeschreven, voor 4,5 administratieve beroepskrachten is 4.236.619 frank bepaald, de werkingstoelage voor de 9 centra bedraagt 4.825.044 frank en de federatietoelage voor 13,5 personeelsleden 1.277.221 frank. Ik wens hierbij aan te stippen dat de welzijnzorg in zijn totaliteit ingaat op elke vraag naar slachtofferhulp en dat alle centra voor levens- en gezinsvragen, de centra voor maatschappelijk werk, de centra voor forensisch welzijnswerk ter beschikking staan van degenen die hulp nodig hebben. De polyvalente centra die wij voorstellen, zullen in de toekomst meer directe hulp kunnen bieden aan de slachtoffers in deze maatschappij.

Bij het realiseren van de doelstellingen inzake de organisatie en coördinatie van slachtofferhulp in ons land zijn verschillende overheidsinstanties betrokken.

Het ministerie van Binnenlandse Zaken sloot vorig jaar met vijf steden,

Demeester-De Meyer

namelijk Antwerpen, Gent, Luik, Charleroi en Brussel, en met acht Brusselse gemeenten een veiligheidscontract af. Bijna alle steden en gemeenten die een veiligheidscontract hebben, voorzien in de oprichting van een aparte cel voor slachtofferhulp. Daarnaast verscheen op 22 december 1992 de nieuwe wet op het politieambt, waarin de bijstand aan slachtoffers uitdrukkelijk als politie-taak is opgenomen.

Op de vraag naar de situatie op het nationale niveau moet ik eigenlijk niet antwoorden. Ik meen toch dat het goed is dat ik dit even in herinnering breng. Het ministerie van Justitie heeft op het vlak van een betere rechtsbedeling een aantal initiatieven aangekondigd, waaronder het voorstel tot uitbreiding van alternatieve sancties zoals dienstverlening en bemiddeling. Voor de strafbemiddeling wordt voorzien in de aanwerving van 41 maatschappelijke werkers in de parketten. Zij zullen eveneens een onthaalfunctie voor slachtoffers krijgen.

Nog altijd in het kader van het realiseren van de doelstellingen inzake organisatie en coördinatie van slachtofferhulp bouwt het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, en meer bepaald het departement Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin, de hulp uit.

De erkenning en subsidiëring van de centra voor slachtofferhulp worden momenteel geregeld door het besluit van 24 juli 1985 van de executieve, houdende de voorwaarden inzake erkenning en subsidiëring van diensten voor forensische welzijnszorg. Deze diensten hebben volgens artikel 1, paragraaf 1 onder meer als opdracht slachtofferhulp, namelijk hulpverlening aan personen die het slachtoffer werden van een misdrijf, en aan hun naastbestaanden.

Deze centra definiëren hun taken als volgt.

Ten eerste, de positie van het slachtoffer in de samenleving en in de gerechtelijke procedure versterken.

Ten tweede, de zorg voor en de informatie-, advies- en hulpverlening aan de slachtoffers en hun naastbestaanden stimuleren, coördineren en versterken.

Ten derde, preventieve acties ondernemen.

Ten vierde, een brug slaan tussen slachtoffers en andere betrokkenen zoals politie, daders en hun vertegenwoordigers, justitie, samenleving en andere hulpverlenende diensten.

Het decreet van 24 juli 1991 op het algemeen welzijnswerk maakt het mogelijk een aantal bestaande voorzieningen te harmoniseren.

Het is mijn bedoeling om de uitbouw van polyvalente ambulante centra te stimuleren. Ik verwijs naar de beleidsbrief algemeen welzijnswerk die ik aan alle leden van de commissie Welzijn en Gezondheid heb overhandigd. Dergelijk polyvalent centrum zal de taken groeperen die momenteel worden uitgevoerd door de CMW's, de CLG's, de JIAC's, de centra voor slachtofferhulp en de centra voor forensische welzijnszorg. Mensen zullen met andere woorden in één centrum terecht kunnen voor een zeer ruime waaier van vragen en problemen.

Uit deze opsomming blijkt dat slachtofferhulp onder de bevoegdheid van verschillende overheden valt. Er dient nog verder overleg te worden gepleegd ten einde een adequate coördinatie te realiseren.

Wat het laatste lid van uw tweede vraag betreft, verwijs ik naar mijn antwoord op uw vierde vraag.

Het overheidsbeleid van de gemeenschappen inzake slachtofferhulp heeft geenszins de bedoeling de verantwoordelijkheid van de artsen ter zake te regelen. De arts kan — ik kan hem nooit tot iets verplichten — wat de materiële, morele en psychosociale hulpverlening betreft, het slachtoffer doorsturen naar de erkende en gesubsidiëerde centra voor slachtofferhulp.

Van het budget dat is bepaald voor de diensten voor forensische wel-

zijnszorg gaat 47,5 percent naar de centra voor slachtofferhulp. Voor de verdeling van dit budget verwijs ik naar het antwoord op de eerste vraag. Welk aandeel precies aan samenwerkingbevordering wordt besteed, is uit het financiële werkingsverslag van de centra niet uit te maken. Er is ook nog de autonomie van de centra zelf. Zij kunnen kiezen op welke wijze zij de hulp aan slachtoffers organiseren.

Inzake de coördinatie, dient er een onderscheid te worden gemaakt tussen de coördinatie op lokaal niveau en de coördinatie op beleidsniveau.

De coördinatie op lokaal niveau behoort momenteel tot de expliciete taken van de centra voor slachtofferhulp, zoals bepaald in het besluit van 24 juli 1985 van de Vlaamse Executieve houdende de voorwaarden inzake erkenning en subsidiëring van diensten voor forensische welzijnszorg, meer bepaald in artikel 4, ik citeer : om erkend te worden moet de dienst aan de volgende voorwaarden voldoen :

3° permanent samenwerken of de samenwerking bevorderen met andere private of openbare voorzieningen voor maatschappelijke en psychosociale hulpverlening, zoals met : Openbare Centra en verenigingen van Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn, Centra voor Gezinsconsultaties, Centra voor Gezondheidszorg, Centra voor Maatschappelijk Werk, onthaalhuizen en zelfhulpgroepen ;

4° bereid zijn om daadwerkelijk bij te dragen tot de coördinatie van de forensische welzijnszorg en daartoe meewerken aan de activiteiten en projecten die met dat doel door de Vlaamse Gemeenschap worden ondernomen of ondersteund. Einde citaat.

In bijna alle gerechtelijke arrondissementen heeft dit lokaal overleg effectief plaats, namelijk tussen de centra voor slachtofferhulp, andere welzijnsorganisaties, de centra voor justitieel welzijnswerk — specifiek in Antwerpen, Leuven en Turnhout — en leden van het parket, de politie en rijkswacht.

Demeester-De Meyer

De uitbouw van hogervermelde polyvalente centra impliceert uiteraard een belangrijke stap voor dergelijke samenwerking en coördinatie.

Op het beleidsniveau dient nog werk te worden gemaakt van een duidelijk omliggende coördinatie. De woordvoerder van minister Wathet belooft midden 1992 de oprichting van een werkgroep slachtofferhulp, wat evenwel nog niet is gerealiseerd. Ik raad u aan, voor zo lang u nog deel uitmaakt van het Vlaamse en het nationale parlement tegelijk, deze minister daarover te ondervragen.

Ik ben uiteraard bereid mijn volle medewerking te verlenen aan de uitbouw van verder overleg en coördinatie. Bij dit overleg zouden, mijns inziens, volgende partijen rond de onderhandelingstafel moeten zitten : alle betrokken overheden, Justitie, Binnenlandse Zaken, Welzijnszorg, de werkgroep slachtofferhulp, de vereniging voor forensisch welzijnswerk en de vertegenwoordigers van de universiteiten.

Ik onderstreep nogmaals dat het forensisch welzijnswerk, de slachtofferhulp, voor mij een van de belangrijkste onderdelen is van het beleid dat wij moeten voeren. Ik wens echter ook te wijzen op de realiteit. Er is niet alleen de slachtofferhulp via de diensten voor forensisch welzijnswerk, maar een heel net van welzijnswerk dat door de Vlaamse overheid wordt uitgebouwd. Over het beleid op federaal vlak moet u de collega's van de nationale regering ondervragen. Daarvoor kunnen wij geen verantwoordelijk dragen.

De voorzitter : De heer Van Vaerenbergh heeft het woord.

De heer E. Van Vaerenbergh : Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor haar omstandig antwoord. Ik noteer dus dat wij volgende week bij de federale minister zullen aandringen om zo spoedig mogelijk uitnodigingen te versturen om een coördinatie te organiseren.

De voorzitter : De heer De Man heeft het woord.

De heer F. De Man : Mijnheer de voorzitter, ik laak het feit dat er geen enkel antwoord werd gegeven op de gestelde vragen. Ik meen dat de voorzitter van deze Raad de minister er toch even zou moeten op wijzen dat er een antwoord moet worden gegeven. Ik vraag de minister bijvoorbeeld of het niet nuttig zou zijn een betere voorlichting te organiseren bij de politie, in ziekenhuizen, kortom bij al degenen die in contact kunnen komen met slachtoffers van geweldsmisdrijven. Er zou bijvoorbeeld kunnen worden gedacht aan een brochure om hen toch ergens wegwijs te maken. Ik krijg daarop geen enkel antwoord. De voorlichting van de burger kan de minister blijkbaar niets schelen. Zij rekent misschien op het verslag van dit magter debatje in de kranten opdat de burgers in België zouden weten hoe het staat met de slachtofferhulp, welke hun rechten zijn, waar ze terecht kunnen voor schadevergoeding, enzovoort. Ik kan Martine Puttaert van Slachtofferhulp Vlaanderen alleen maar gelijk geven wanneer ze zegt dat er nog heel wat schort aan de slachtofferhulp, onder meer inzake coördinatie. Daarop heeft de heer Van Vaerenbergh ten minste een begin van antwoord gekregen.

De voorzitter : Mijnheer De Man, ik wens er u op te wijzen dat de interpellant de minister geruime tijd op voorhand zijn vraagstelling bezorgt. Wanneer de minister daarop dan niet antwoordt, blijft hij inderdaad in gebreke. Wanneer iemand zich echter bij een interpellatie aansluit en een reeks andere vragen stelt, kan de minister ter zake voorbehoud maken en zeggen dat zij op een ander tijdstip zal antwoorden. Er staan u bovendien nog een aantal andere controle-middelen ter beschikking, gaande van actuele vragen over actuele interpellaties, schriftelijke vraag, vraag om uitleg in de commissie. Ik raad u bijgevolg aan die middelen aan te wenden in de loop van de volgende dagen.

De heer F. De Man : Mijnheer de voorzitter, dat weet ik, maar in feite relativeert u nu het nut van de toegevoegde interpellatie.

De voorzitter : Toch niet, maar ik antwoord niet graag in de plaats van een minister. De minister heeft het recht de vragen vooraf te kennen, om het antwoord te kunnen voorbereiden. Een minister kan niet het antwoord op alle bijkomende vragen op zak hebben. Een goede parlementaire controle impliceert ook dat de vragen tijdig aan een minister worden meegedeeld. De minister kennende zal zij zeker niet nalaten, u in de loop van één van de volgende weken van antwoord te dienen. Wellicht zal zij zo dadelijk naar de commissie terugkeren, — dat zal afhangen van de voorzitter — waar dit onderwerp ook ter sprake is en waar u verdere informatie kunt bekomen.

Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer H. Brouns tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over de gebrekkige uitvoering van het afvalstoffenplan

Interpellatie van mevrouw V. Dua tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over de uitvoering van het afvalstoffenplan

Interpellatie van de heer M. Capoen tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over de gescheiden inzameling van afvalstoffen

De voorzitter : Aan de orde zijn de samengevoegde interpellaties van de heer Brouns tot de heer De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over de gebrekkige uitvoering van het afvalstoffenplan, van mevrouw Dua tot minister De Batselier over de uitvoering van het afvalstoffenplan en van de heer Capoen tot minister De Batselier over de gescheiden inzameling van afvalstoffen.

Voorzitter

De heer Brouns heeft het woord.

De heer H. Brouns (op de tribune) :

Mijnheer de voorzitter, de afvalstoffenproblematiek blijft de gemeederen beroeren. Het is een milieuprobleem waarbij de bevolking zich nauw betrokken voelt. Het is ook één van de problemen waarbij wij het verst zijn gevorderd om er een oplossing aan te geven. De geloofwaardigheid en de effectiviteit van de gekozen oplossingen staan vandaag echter meer dan ooit ter discussie. Bij de bespreking van de begroting 1993 hebben wij er al op gewezen dat het beleid moest worden bijgestuurd.

Sta mij toe enkele problemen aan te halen. Het gaat hier niet zomaar om enkele voorbeelden waarmee men alles en niets kan bewijzen, maar om problemen die in cijfers kunnen worden uitgedrukt.

In mei 1991 is het proefproject voor de aparte inzameling van de gemengde huishoudelijke plasticfractie in het werkingsgebied van de intercommunale IOK gestart. Ruim 100.000 gezinnen nemen aan dit project deel en IOK ontvangt per jaar 2.660 ton gemengde plastic. Door EKOL wordt maandelijks maximum 60 ton aanvaard voor verwerking. Dit betekent dat 25 tot 30 percent van de ingezamelde plastic kan worden afgevoerd en dat er nu al enorme stockeproblemen zijn : 1.600 ton ligt opgeslagen in Beerse, 600 ton in Mol en 400 ton in Olen.

Zo ondervindt ook de stad Hasselt heel wat problemen met het ingezameld plasticafval afkomstig van huis-aan-huisophaling en van het containerpark. Momenteel bedraagt deze hoeveelheid 50 ton per maand. Wegens de te grote aanbreng en het tekort aan afzet voor de recyclageproducten aanvaardt EKOL slechts 37,5 ton per maand. Momenteel wordt het plasticafval van het containerpark geweigerd. De realiteit is dus dat 22 ton per maand selectief ingezameld plastic wordt gestort of zal worden verbrand.

Hetzelfde probleem bestaat voor het groenten-, fruit- en tuinafval, het zo-

genaamde GFT-afval. Er is een overaanbod en een gebrek aan kwaliteit bij de aangevoerde grondstoffen. De verwerkingscapaciteit is te gering. Er is een probleem van stockage en geen echte markt voor de output van de verwerkingsinstallaties. Daarom adviseert men de gezinnen steeds meer hun GFT zoveel mogelijk in eigen tuin te verwerken !

Steeds meer gemeenten openen één of meer containerparken, wat overigens uiterlijk 1995 een verplichting wordt. Door verstrengde gemeentelijke verordeningen gaan de inwoners ook meer naar het containerpark. Wij moeten ons dus echt afvragen wat er met de afvalstromen moet gebeuren.

Na het indienen van mijn interpellatie werden wij in de pers geconfronteerd met alarmerende berichten over de toestand op de markt van het oud papier. Er is een toevloed van oud papier. De prijs daalt al vele maanden. De voorraden zijn torenhoog. OVAM is zich bewust van het probleem. Daarenboven is de kwaliteit van de vezels van het uit Amerika ingevoerd papier beduidend beter. In Duitsland zet de overheid sterke instrumenten in om het ketenbeheer te optimaliseren.

De heer Van Eetvelt had het hier een jaar geleden al over de problemen in de recyclagesector, meer bepaald voor glas en papier. De prijs van gebruikt glas wankelt. De afnemers stellen hoge kwaliteitseisen. Daarenboven zitten de verwerkers in een monopoliepositie. De minister erkende vorig jaar dat er een probleem was en verklaarde dat de flessehals vooral gevormd wordt vóór de inzameling van het glas. Dit laatste wordt volgens de minister door het milieuconvenant opgelost. Het probleem van het ketenbeheer blijft bestaan. Wij worden steeds meer geconfronteerd met afvalstromen die we stilaan aan het organiseren zijn. De overschakeling naar een veralgemeend systeem van selectieve inzameling is volgens de minister in zijn jongste beleidsbrief het knelpunt.

Er mag geen misverstand bestaan over het doel van deze interpellatie. Met deze interpellatie wil ik noch het afvalstoffenplan zelf, noch de inspan-

ningen die er tot dusver zijn geleverd in diskrediet brengen. Evenmin gaat het erom OVAM een steen toe te werpen, want ze werken dag en nacht.

In het belang van de sereniteit van het debat moet ook worden gewezen op alle initiatieven die al zijn genomen of in de steigers staan.

Ik wil hier minder een kritiek uiten dan wel een waarachtige bekommernis. Wanneer ik mij in deze interpellatie wat scherp uitdruk, dan is het omdat ik onder de indruk ben gekomen van de cijfers en gegevens waaruit zich onmiskenbaar steeds dezelfde tendens aftekent. Welke afvalsoort men ook bekijkt, de analyse leidt tot dezelfde besluiten. Het probleem is dus dat enerzijds de gemeenten, onder meer via het milieuconvenant, worden verplicht tot het gescheiden inzamelen van huisvuil en de burgers daarvoor een merkelijk hogere factuur krijgen, maar dat anderzijds deze gescheiden inzameling steeds meer leidt tot gescheiden storten ! Dat is het knelpunt in de keten.

De CVP-fractie heeft steeds vooropgesteld dat in de eerste plaats de marktmechanismen het ketenbeheer moeten sturen. In dit prille begin van de afvalstoffeneconomie hebben deze marktmechanismen een averechts effect en leiden zij tot het milieueffect dat wij precies wensen te vermijden, namelijk het storten of verbranden. Wij geven dus twee keer geld uit : een eerste keer om alles netjes gescheiden te krijgen en een tweede keer om van onze gescheiden stapeltjes af te raken, daar waar het de bedoeling zou moeten zijn dat de tweede operatie een inkomstenbron zou moeten zijn waarmee de gescheiden ophaling zou kunnen worden betaald.

De oorzaken hiervan zijn wellicht meervoudig.

In Nederland bestaat er voor het GFT-afval een gelijkaardig probleem. Overigens komen van Duitsland steeds meer afvalstromen op ons af, waardoor de problemen bij ons vergroten. Onze markt wordt ook beïnvloed door hoogwaardig papierafval vanuit de Verenigde Staten, maar ook vanuit Nederland en Duitsland.

Brouns

Ik geef toe dat de minister voor een zeer moeilijke situatie geplaatst is die ondanks alle inspanningen voor sensibilisering, toch een enorme bedreiging vormt voor het zo befaamde maatschappelijke draagvlak van onze oplossingen. Zij kan, zo vrezen wij, een breekpunt worden voor de aanvaarding van de politiek ter zake. Wanneer de burgers erachter komen dat de gevraagde inspanningen niet renderen voor het milieu, dan zullen wij de klok een paar jaar achteruit moeten zetten. Dat is het signaal dat wij hier willen geven.

Willen wij dichter bij een oplossing komen, dan zal de hoeveelheid aangevoerde gescheiden stromen afvalsoorten in omvang gereduceerd moeten worden, dan zal de kwaliteit van deze afvalstroom gevoelig moeten worden opgevoerd en dan zal er een markt moeten komen voor de producten uit de verwerkingsfase. Het wordt met de dag duidelijker dat hiervoor een Europese aanpak nodig is.

Om dit doel te bereiken, zullen meer radicale en nieuwe instrumenten moeten worden ingezet. Ik denk bijvoorbeeld aan ecotaksen op wegwerperpakkingen om de hoeveelheid te reduceren, aan een statiegeld en aan de spoedige goedkeuring van een produktwet om de kwaliteit van de afvalstromen te bewaken.

In de beleidsbrief van 22 oktober 1992 lezen wij dat het belangrijke RAP of recyclage-actieprogramma verder zal worden uitgevoerd. Op pagina 31 van diezelfde beleidsbrief lezen wij echter dat de acties inzake preventie en recuperatie nog onvoldoende in de steigers staan. In een beginfase behelst dit programma een haalbaarheidsonderzoek en ontwikkelingsprojecten voor een aantal met naam genoemde afvalstromen. Op pagina 39 wordt een definitief actieplan voor oud papier vooropgezet tegen einde 1992. Volgens dit plan moeten de onderzoeksresultaten uit 1992 in daden worden omgezet. Positief daarbij is zeker dat de hele keten in het onderzoek wordt betrokken. Onder hetzelfde RAP wordt overi-

gens ook het overaanbod van gemengd kunststofafval uit huisvuil gemeld.

Wij kunnen ons hierbij afvragen of het actuele voluntaristische beleid niet nog vlugger moet worden uitgevoerd en of de overheid niet nog meer regelgevingen moet opleggen. Uiteindelijk gaat het hier niet om afvalstoffen, maar om het duurzaam gebruik van onze grondstoffen en het zuinig omspringen met energie. Onze bossen, het aluminiumerts en de aardoliereserves zijn niet onuitputtelijk. Door deze rijkdom te beschermen, dragen wij bij tot een duurzame ontwikkeling. De inzet is te belangrijk om verdeeld op te treden.

Mijnheer de minister, ik ben tot deze conclusies gekomen door de analyse van de gegevens van de gemeenten, van de evaluaties van projecten van intercommunales en van diverse berichten over deze problematiek. Het merkwaardige is dat de Bond Beter Leefmilieu op hetzelfde tijdstip tot gelijkaardige conclusies komt in een evaluatie van twee jaar afvalstoffenplan waarover de volgende interpellanten het ook nog zullen hebben. In zijn rapport geeft de Bond een omstandige evaluatie van het afvalstoffenplan, waarbij vanzelfsprekend niet alleen het probleem van de huishoudelijke afvalstoffen, maar ook dat van de stromen industrieel afval en van de sanering van de black points aan bod komen. Ook de Bond Beter Leefmilieu komt heel sterk terug op dit integrale ketenbeheer en vraagt de inzet van nieuwe instrumenten,

Wij moeten dus een keuze maken : ofwel herzien wij het afvalstoffenplan en de beleidsopties ofwel zetten wij onverwijld sterke instrumenten in om de knelpunten in de keten weg te werken.

Uit de beleidsbrieven van de minister kunnen wij afleiden dat er geen beleidsombuiging wordt overwogen. De vraag blijft dus wat wij op korte termijn moeten doen. De acties op het vlak van voorkoming zijn middelen lange termijnacties die hun effect pas later zullen hebben. Inmiddels zullen de glasbergen, de plasticbepalen en de stapels oud papier blijven groeien.

Ik geef toe dat ik zeer duidelijke taal heb gesproken vandaag, maar daaruit mag dan mijn bezorgdheid blijken.

Tot slot wil ik de minister volgende vragen stellen.

Is hij de mening toegedaan dat hier een bijzonder probleem rijst ?

Op welke manier kunnen er op korte termijn oplossingen worden gevonden om te voorkomen dat het probleem escaleert ?

De voorzitter : Mevrouw Dua heeft het woord.

Mevrouw V. Dua (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren, het Afvalstoffenplan 1991-1995 is nu iets meer dan twee jaar van kracht, met andere woorden we zijn bijna halfweg. Het ogenblik lijkt mij dan ook gekomen om een tussentijdse bilan op te maken, om na te gaan eerst en vooral of een aantal concrete tussentijdse doelstellingen werden gehaald en of het afvalbeleid van de voorbije periode overeenstemt met de basisfilosofie van het Afvalstoffenplan. Als zou blijken dat de minister de boot zal missen, dan is het tijd voor bijsturingen die dan wel best zo vlug mogelijk gebeuren.

Het Afvalstoffenplan werd door de voorganger van de minister, die hier gelukkig aanwezig is, gelanceerd. Het zou een trendbreuk teweegbrengen. Het was in de eerste plaats een voorkomingsplan en de basisdoelstelling was het verminderen van de afvalstromen. Agalev heeft van bij de aanvang de grootste twijfels gehad over de concrete resultaten van dit plan, trouwens wij niet alleen, heel de milieubeweging was het hierover met ons eens. Wij hebben ook voorspeld dat die trendbreuk zou uitblijven.

De vraag die wij ons vandaag moeten stellen, is of de preventie globaal gezien geslaagd is, met andere woorden of er minder afval is. In dit verband zou ik willen herinneren aan de globale doelstellingen van het Afvalstoffenplan zoals die vermeld staan op bladzijde 97 van het plan, namelijk

Dua

een kwantitatieve vermindering van het huishoudelijk afval met 8 percent tegen 1995 en met 12 percent tegen 2000 en voor industriële afvalstoffen een vermindering met 33 percent tegen 1995 en met 50 procent tegen 2000.

Aangezien we bijna halfweg de planperiode zitten, zou het logisch zijn dat de helft van de opties zouden zijn gerealiseerd of dat aan de uitvoering tenminste al begonnen is.

Het is niet gemakkelijk om hier cijfermatige besluiten te trekken, vermits bijvoorbeeld voor huishoudelijk afval de meest recente gegevens blijkbaar dateren van 1990. OVAM heeft mij echter bevestigd dat het huishoudelijk afval blijft toenemen. In 1990 bedroeg dit reeds meer dan 2 miljoen ton. De gescheiden ophaling werd wel verbeterd en er werd gewerkt aan recyclageprojecten, maar deze verschillende initiatieven leidden niet tot een daling van het huishoudelijk afval in zijn geheel.

Voor het industrieel afval is de situatie nog onduidelijker. In 1987 bedroeg de totale aangegeven productie 4,1 miljoen ton. Hoe de situatie in 1992 geëvolueerd is, weet ik niet, vermits de cijfers nog niet bekend zijn. Voor industrieel afval is er dus een bijkomend probleem door het feit dat er geen serieuze evaluatie mogelijk is. De aangifte van industrieel afval staat nog steeds niet op punt waardoor de cijfers systematisch onderschat worden. Nochtans bepaalde het Afvalstoffenplan dat er vóór 1 januari 1993 in elk bedrijf een afvalstoffenboekhouding moest zijn, zodat men zicht zou hebben op de evolutie van de industriële afvalstromen. Maar bij mijn weten staat men nog niet zover.

Inzake afvalvoorkoming voorzag het Afvalstoffenplan in een financiële tegemoetkoming voor bedrijven die milieuzorgsystemen zouden invoeren om aldus de afvalstroom te verminderen. De Vlaamse regering zou de procedure, de voorwaarden en de financieringsmodaliteiten regelen via een besluit en dit vóór 30 juni 1992.

Negen maanden later dus is dit besluit bij mijn weten nog niet uitgevaardigd.

De Vlaamse regering zou ook vóór 31 december 1992 een wettelijke procedure vaststellen voor het opmaken van sectoriële afvalstoffenplannen met het oog op afvalpreventie. Bij mijn weten bevindt men zich ook hier nog in de fase van literatuurstudie en onderzoek.

Voor een aantal prioritaire afvalketens zouden dynamische meerjarenplannen worden opgesteld, waarin reductiequota, actieprogramma's en kwaliteitsnormen zouden worden opgenomen. Hierbij werden tien afvalstromen geïdentificeerd die vanuit milieuhygiënisch oogpunt problematisch zijn.

Graag had ik vernomen of er op dit vlak reeds iets werd gerealiseerd.

Voor kunststoffen, diverse slibsoorten en oud hout moesten in de loop van 1991-1992 recyclage-actieplannen worden opgesteld. Enkel voor kunststoffen kwam er echter een uitvoeringsplan tot stand.

Volgens het plan vormen de milieuheffingen een uitstekend instrument om de productie van afvalstoffen aan de bron te ontmoedigen. Dit aspect is reeds uitgebreid ter sprake gekomen in de commissie voor het Leefmilieu naar aanleiding van de bespreking van het verslag van het MINA-fonds.

De conclusies van de diensten waren duidelijk : de huidige heffingen hebben geen regulerend effect en zijn dus geen instrument ter voorkoming van afval. Het zijn financieringsheffingen die enkel dienen om het MINA-fonds te spijzen.

De minister heeft toen beloofd dat een serieuze evaluatie zal worden gemaakt van het heffingenbeleid, wat zijn weerslag zal vinden in de begroting van 1994. Ik vraag mij af of er hieromtrent al vooruitzichten zijn.

Ik heb slechts enkele punten uit het Afvalstoffenplan aangehaald, dat tot doel had het immense probleem van het industrieel afval aan te pakken.

Het globale bilan is echter zeer pover. Dit stemt trouwens overeen met de vrij negatieve evaluatie die door de milieubeweging werd gemaakt. Van de vooropgestelde initiatieven werd slechts weinig gerealiseerd. De industrie bleef tot nu toe vrijwel buiten schot.

Mijnheer de minister, ik hoop dat u zich realiseert dat het zeer moeilijk zal worden om de globale doelstelling, namelijk een reductie van 33 percent tegen 1995, zelfs maar van ver te benaderen.

Er is dus een krachtige koerswijziging nodig, zoniet zal uw geloofwaardigheid als milieuminister sterk in het gedrang komen.

De afvalverbranding is voor Agalev steeds een gevoelig punt geweest. Onze grootste kritiek op het Afvalstoffenplan was dat het in de eerste plaats een verbrandingsplan was, wat ernstige gevolgen meebrengt voor het milieu.

In dit verband werden drie concrete doelstellingen voorgesteld.

In de eerste plaats zouden een zestal verouderde ovens worden gesloten.

Vervolgens werd beslist dat vóór eind 1992 de nodige investeringen moesten worden gedaan om de overige verbrandingsovens te doen beantwoorden aan de EG-normen.

Ten slotte heeft u in uw beleidsbrief de optie verwoord dat de globale verbrandingscapaciteit in Vlaanderen niet mag verhogen.

Mijn eerste vraag heeft betrekking op de sluitingskalender. De ovens die worden geïdentificeerd, zijn sterk verouderd en enorm vervuilend. Ik verwijs hierbij naar de reactie van een aantal geneesheren, die de onmiddellijke sluiting van deze verbrandingsovens vragen omwille van het gevaar voor de volksgezondheid.

Tot nu toe werd echter enkel de oven van Willebroek gesloten onder druk van de milieubeweging en van de bevolking.

Over een aantal andere ovens wordt nog onderhandeld. Dit geldt in de

Dua

eerste plaats voor de verbrandingsoven van Izegem. De sluiting van deze oven staat reeds sedert verscheidene jaren op de agenda maar telkens werd uitstel verleend aan de betrokken intercommunale. Op 6 november 1992 heeft de bestendige deputatie uiteindelijk dan toch de aanvraag tot verlenging van de vergunning geweigerd.

Vóór eind maart moet u een definitieve beslissing nemen. Volgens kranteberichten zou u deze oven inderdaad willen sluiten. De betrokken burgemeesters zouden zelfs reeds een alternatief plan hebben voorbereid, waarbij varkens worden ingeschakeld. Agalev is geen voorstander van een dergelijk systeem.

In elk geval verwacht ik van u een concreet antwoord op de vraag of u al dan niet van plan is om de oven van Izegem te sluiten.

Ook de verbrandingsoven van **Heist-op-den-Berg** overtreedt voortdurend de geldende milieunormen. Er werden ter zake reeds diverse **PV's** opgesteld. Ook hier wordt echter uitstel verleend in afwachting van technische verbeteringen.

Nochtans zal in dit dossier binnenkort eveneens een definitieve beslissing moeten vallen. Graag had ik vernomen wat deze beslissing dan concreet zal inhouden.

Mijnheer de minister, alle ovens die in de sluitingslijst werden opgenomen, zijn in hoge mate milieuvriendelijk. Technische verbeteringen kunnen geen hulp meer bieden. Daarom vragen wij een bijsturing van het Afvalstoffenplan : deze ovens moeten allemaal zo vlug mogelijk worden gesloten. Het is immers onverantwoord dat de gezondheid van de bevolking nog langer in gevaar wordt gebracht.

De verbrandingsovens die niet op de sluitingslijst voorkomen, moesten vóór eind 1992 milieutechnische aanpassingen uitvoeren.

Bij welke ovens werden deze aanpassingen reeds uitgevoerd en welke instanties oefenen de nodige controles uit en met welke frequentie ?

Ik weet alleszins dat deze aanpassingen en controles in de praktijk mislopen. Dit geldt zeker voor de verbrandingsinstallatie van Gent. Ook in dit geval weigert de verantwoordelijke overheid, in casu het Gentse stadsbestuur, de nodige investeringen te doen. Het resultaat van het onderzoek, uitgevoerd door VITO is nochtans alarmerend. Er is sprake van een onaanvaardbaar hoog gehalte aan dioxines, benzofuranen, zoutzuur en kwik.

Oorspronkelijk werd een technische aanpassing opgelegd, die tegen eind 1992 moest zijn gerealiseerd. Deze eis werd nadien echter afgezwakt en er werd uitstel verleend tot 9 augustus 1995, waardoor de stad de tijd heeft om een afvalpreventieplan op te stellen.

Deze vluchtroute zal geen oplossing brengen : het stadsbestuur neemt geen enkel initiatief en roept als argument de slechte toestand van de stadskas in.

Ik wijs erop dat deze oven en de verbrandingsoven van het Universitair Ziekenhuis gesitueerd zijn in een woonbuurt. Wellicht is het geen toeval dat het hier niet gaat om de meest voornamelijk wijk van de stad.

De verplichting die werd opgelegd door het Afvalstoffenplan werd in Gent geenszins gerespecteerd.

Mijnheer de minister, ten slotte wil ik u nog herinneren aan uw belofte dat de globale verbrandingscapaciteit niet zal toenemen.

Wij stellen echter vast dat het aantal industriële verbrandingsovens enorm toeneemt en dat momenteel een reeks nieuwe aanvragen worden behandeld. In 1989 waren er 59 industriële verbrandingsovens, in 1992 is dit aantal reeds opgelopen tot 88.

U moet vóór 18 maart een beslissing nemen in een aanvraag van Rhône-Poulenc om een installatie voor zwavelzuurrecuperatie om te vormen tot een verbrandingsoven voor giftig afval met een capaciteit van 90.000 ton.

Ook voor de aanvraag van de verbrandingsoven van Tessenderlo-Che-

mie moet binnenkort een beslissing worden genomen.

Deze dossiers zijn voor ons een test-case. Zij zullen aantonen in hoeverre u zich houdt aan uw beloften.

Kan u ons uw beslissing meedelen met betrekking tot Rhône-Poulenc ?

Ik heb de indruk dat u het probleem van de verbrandingsovens onderschat. U schuift de moeilijke dossiers voor zich uit en laat de bevolking in de onzekerheid.

Ten slotte wil ik het probleem van de black points aanhalen.

Vlaanderen telt een zeer groot aantal verontreinigde sites. OVAM maakt gewag van 4.000 tot 5.000 stortterreinen. Het Afvalstoffenplan bepaalt dat een gedetailleerde registratie van de oude stortterreinen moet worden uitgevoerd. Dit werd tot nu toe echter uitsluitend voor de provincie Antwerpen gerealiseerd. Ook op dit vlak loopt de planning dus hopeloos achterop.

Verder werd bepaald dat 15 sites prioritair moeten worden gesaneerd. Voor zover mij bekend, bevindt deze sanering zich enkel voor Bocholt en Middelburg in een vergevorderde fase. De rest wordt bestudeerd of juridisch onderzocht.

De financiering stelt uiteraard een groot probleem aangezien we hier te maken hebben met zeer dure saneringsoperaties. OVAM schat de totale kostprijs op 280 miljard frank.

Het Afvalstoffenplan voorziet in de oprichting van een Garantiefonds voor Bodemsanering, gefinancierd door het bedrijfsleven. Voor zover ik weet, werd er echter geen financieringsfonds opgericht.

Alles laat vermoeden dat het resultaat op het vlak van bodemsanering op het einde van de planperiode zeer pover zal zijn.

Intussen heeft u aangekondigd dat een decreet inzake bodemsanering in voorbereiding is, de vraag is echter wanneer dit decreet operationeel zal worden.

Minister N. De Batselier : Tijdens de vorige openbare vergadering werden hierover interpellaties gehouden. Ik heb de vragen toen beantwoord. Ik ben niet van plan telkens opnieuw dezelfde antwoorden te geven. Ik zal u dus telkens moeten verwijzen naar het verslag.

In uw interpellatieverzoek werden drie paragrafen aangekondigd. Ik hoor nu echter een heleboel vragen over specifieke dossiers.

Mevrouw V. Dua : U wist vooraf dat ik u zou interpellieren over verbrandingsinstallaties. Om de haverklap verschijnen er in de pers berichten over de verbrandingsovens van Izegem en Heist-op-den-Berg. Ik kan mij moeilijk voorstellen dat u de grond van de zaak niet kent.

Minister N. Batselier : Dat is nu niet relevant. Ik wil u er enkel op wijzen dat u een interpellatie heeft aangekondigd met zeer algemene vragen, bijvoorbeeld over de strategie inzake afvalverbrandingsovens. Voor een dergelijke vraag moet ik u verwijzen naar bladzijde 102 tot 250 van mijn beleidsnota, die in de commissie werd besproken.

Ik verwachtte een zeer algemene interpellatie want er werd in uw interpellatieverzoek geen enkel specifiek geval aangehaald.

Mevrouw V. Dua : Ik heb u gevraagd in hoeverre u bereid is een algemene bijsturing te doen in verband met de sluiting. Dat is toch een algemene vraag ! Wanneer u mij zegt dat u niet kan antwoorden op mijn vraag met betrekking tot de verbrandingsoven van Heist-op-den-Berg, aanvaard ik dit. Ik kan ten dele ook uw kritiek aanvaarden dat mijn interpellatieverzoek te algemeen was. Ik zal hieraan in de toekomst trachten te verhelpen.

Toch meen ik dat u, als milieuminister, de meeste van mijn vragen moet kunnen beantwoorden.

Minister N. De Batselier : Wat de bodemsanering betreft, heb ik vorige keer de vragen van de heer Brouns beantwoord, die een zeer gedetailleerde interpellatie heeft gehouden met betrekking tot de stand van za-

ken inzake de commissie-Boeken. Hij heeft mij ook precieze vragen gesteld over het tijdstip waarop mijn plan zou worden voorgelegd aan de Vlaamse regering, aan de Vlaamse Raad en aan de MINA-raad. Ik heb deze vragen in detail beantwoord.

Mevrouw V. Dua : Mijnheer de minister, ik weet dat u met dit alles bezig is. Ik vraag mij enkel af of hierdoor de timing van het Afvalstoffenplan niet in het gedrang zal komen ? Ik hoop dat u mijn bezorgdheid in deze zaak deelt.

Minister N. De Batselier : Indien wij hier elke bezorgdheid inzake leefmilieu zo gedetailleerd moeten behandelen, moeten wij hier veel tijd doorbrengen.

Mevrouw V. Dua : Ik ben bezorgd over de verdere resultaten van het Afvalstoffenplan. Ik ben blij dat u mijn bezorgdheid deelt.

Ik verwacht niet onmiddellijk een concreet antwoord op al mijn concrete vragen. Het was mijn bedoeling een soort tussentijdse stand van zaken op te maken van het Afvalstoffenplan, gezien we bijna halverwege de planperiode zijn.

Ik heb mij beperkt tot enkele thema's die wij belangrijk achten en die ik in mijn interpellatieverzoek heb aangekondigd, namelijk industrieel afval, verbranding en black points.

Het resultaat van deze tussentijdse evaluatie is niet schitterend. Voor vele aspecten werd zelfs nog geen initiatief genomen of is de timing sterk achterop geraakt.

Ik vrees dat er een zeer drastische koerswijziging noodzakelijk is om tegen het einde van de planperiode een aantal concrete resultaten voor te leggen. **(Applaus)**

De voorzitter : De heer Capoen heeft het woord.

De heer M. Capoen (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, waarde collega's, ik hoop dat de toelichting bij mijn interpellatie een weerspiegeling is van mijn uitzetting.

Begin maart 1993 kregen de gemeentebesturen van de recuperanten te horen dat zij voortaan 1 frank per kg ingezameld papier zouden moeten bijbetalen voor de afzet van dit papier.

Nog niet zo lang geleden ontvingen ze hiervoor 0,5 tot 1 frank. Alles laat vermoeden dat die prijs in de toekomst nog zal stijgen.

Het ogenblik nadert waarop het voor de gemeenten duurder zal zijn om het oud papier afzonderlijk in te zamelen dan het naar een verbrandingsoven te brengen. De vele initiatieven die werden genomen om de gescheiden inzameling van afvalstoffen mogelijk te maken, worden in één klap vernietigd.

Mijnheer de minister, de toestand is erg. De gemeentebesturen voelen zich bedot door de Vlaamse overheid die hen steeds meer met allerlei verplichtingen opzadelt, maar die inmiddels verzuimt haar eigen verplichtingen na te komen.

Bij de voorbereiding van het Afvalstoffenplan 1991-1995, dat aan de gemeenten heel wat verplichtingen oplegt, hebben de gemeentebesturen bij herhaling gewaarschuwd voor wat nu aan het gebeuren is.

Als voorbeeld citeer ik een passage uit het standpunt van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten van 25 oktober 1990, ik citeer : Van de gemeentebesturen wordt een grote inspanning verwacht inzake gescheiden inzameling van afvalstoffen ten einde de recyclage mogelijk te maken. Het zal een grote inzet vergen van financiële middelen en personeel. De gemeenten zijn bereid, ten einde ons leefmilieu te beschermen, deze inspanning te leveren op voorwaarde dat de Vlaamse overheid de afzetmarkt van de door de gemeenten gerecupereerde materialen afdoende organiseert en controleert. De gemeenten moeten de zekerheid hebben dat ze de apart ingezamelde afvalstoffen ook kwijt kunnen, onder aanvaardbare voorwaarden. Einde citaat.

De toenmalige minister, de heer

Capoen

Kelchtermans, heeft deze ongerustheid bij de gemeentebesturen trachten te sussen. In het verslag van de commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud van 18 maart 1991 lezen wij en ik citeer : Het Vlaamse Gewest zal via OVAM garanties uitwerken voor de afname van dat opgehaalde afval. Einde citaat.

In de overeenkomst tussen de Vlaamse Gemeenschap en de Vlaamse Steden en Gemeenten inzake het gemeentelijk milieu- en natuurbeleid, voor de periode 1992-1996, lezen wij in artikel 11 en ik citeer : In uitvoering van het vigerende Afvalstoffenplan zal de OVAM alle noodzakelijke initiatieven nemen ten einde de verwerking van selectief ingezameld afval, de afzet en de eigenlijke recyclage ervan te bevorderen. Einde citaat.

Om dat te bevorderen, zou de OVAM de voorwaarden bepalen waaraan de selectieve inzameling moet voldoen.

Dat laatste is inmiddels inderdaad gebeurd. In een bijzondere overeenkomst, trouwens een voorwaarde om bepaalde subsidies te ontvangen, kregen de Vlaamse gemeenten nog strengere verplichtingen opgelegd, onder meer dat de natte of de droge fractie van het huisvuil, afzonderlijk en ten minste om de veertien dagen, huis-aan-huis moet worden opgehaald. Aangezien meer dan de helft van de Vlaamse gemeenten voor de droge fractie opteerde, betekent dit dat die gemeenten dus om de veertien dagen huis-aan-huis, glas, papier en carton, kunststof en metalen moeten afhalen. De OVAM realiseert zich blijkbaar niet welk kostelijk prijskaartje daaraan vasthangt.

Ook dat hebben de gemeentebesturen nog aanvaard, hoewel hier met zekerheid kan worden gezegd dat het met de uitvoering van die verplichting niet zo vlot zal verlopen. Zij hebben het aanvaard omdat, als men dan toch op een gescheiden manier gaat inzamelen, het vrij logisch is dat men een zo hoog mogelijk percentage van het te recupereren afvalproduct

tracht te bereiken. Dat kan alleen worden bereikt als men het de mensen zo gemakkelijk mogelijk maakt.

Hier eindigt echter het mooie verhaal want de OVAM, dus de Vlaamse overheid, komt haar deel van de aangegane verbintenissen niet na. De afzet van de gescheiden ingezamelde afvalstoffen is meer dan ooit een probleem voor de Vlaamse gemeentebesturen. Op de studiedag van 10 maart 1993 te Aalst in verband met dit probleem kwam de OVAM weinig verder dan de vaststelling dat het inderdaad een complex probleem is, dat de Duitsers met hun wetgevende maatregelen de markt verstoren en dat we de invloed daarvan nog wel enkele jaren zullen voelen, dat er een economische recessie is en dat wij in de toekomst misschien naar het Verre Oosten zullen moeten exporteren. De boodschap werd meegegeven dat wij zullen moeten leren leven met het feit dat de afvalverwerking naar een kostprijs van 3.000 tot 5.000 frank per ton zal evolueren. Aan dergelijke beschouwingen hebben de gemeenten weinig boodschap.

Ook de MINA-raad kwam in zijn aanbeveling van 7 januari 1993 betreffende de bijzondere overeenkomst tussen de OVAM en de gemeenten tot de vaststelling dat de Vlaamse overheid in gebreke blijft.

Ik citeer nogmaals : Het Afvalstoffenplan is verordenend tegenover de gemeenten doch ook tegenover de andere openbare besturen en het Gewest. In dit opzicht vindt de MINA-raad het onverantwoord dat het Gewest ingrijpende voorwaarden oplegt aan de gemeenten inzake het afvalbeleid maar zelf de verordeningen van het Afvalstoffenplan naast zich neerlegt.

Het is immers onverantwoord dat aan de gemeenten strenge voorwaarden worden opgelegd inzake selectieve inzameling van afvalstoffen doch dat de overheid geen stimuli geeft om een markt te creëren waarin deze produkten worden afgenomen. Einde citaat.

Mijnheer de voorzitter, de Vlaamse gemeentebesturen hebben de oproep

van de Vlaamse overheid om de groeiende afvalstroom rationeler en milieuvriendelijker aan te pakken ten volle beantwoord. Steeds grotere hoeveelheden papier en karton, glas, metalen, GFT, KGA, enzovoort worden ingezameld.

De afzet van die afzonderlijk ingezamelde afvalstoffen wordt echter steeds problematischer en bovendien aanzienlijk duurder naarmate de gescheiden inzameling beter op dreef komt. Daardoor straffen de meest actieve gemeentebesturen zichzelf en hun burgers, die steeds dieper in de geldbeugel moeten tasten. De Vlaamse overheid blijft immers in gebreke inzake organisatie van en toezicht op de afzet van de gescheiden ingezamelde afvalstoffen. Deze evolutie moet leiden tot een totale mislukking van de gescheiden inzameling. Wanneer de gemeentebesturen afhaken, is het ermee gedaan !

De gemeenten stellen vast dat de Vlaamse regering steeds meer middelen haalt uit heffingen op afvalverwerking, die ook zij moeten helpen betalen. Zij stellen vast dat de Vlaamse regering honderden miljoenen frank per jaar bespaart omdat de subsidies op verbrandingsovens en stortplaatsen werden afgeschaft. Zij moeten echter steeds meer betalen voor het gebruik van diezelfde stortplaatsen en afvalverbrandingsovens, die bovendien steeds schaarser worden. Zij zijn ook steeds meer overgeleverd aan een handjevol ophalers van glas, papier en karton die uiteindelijk de prijs vragen die zij willen ; ze weten immers dat de gemeenten in de knel zitten.

De gemeentebesturen betalen zich blauw aan de containerparken en de gescheiden ophaling en verwerking van KGA, droge en natte fracties, die de Vlaamse overheid hen oplegt, een overheid die tegenover de gemeenten zelf haar verplichtingen niet nakomt. Inderdaad, zij zou garant staan voor de verzekerde afzet onder aanvaardbare voorwaarden ! Mijnheer de minister, ik weet dat u begaan bent met deze problematiek, dat u zich zorgen maakt rond de evolutie van dit dossier. Wij hebben dit inderdaad uit uw uitspraken herhaaldelijk kunnen vaststellen.

Capoen

Het zou ons dan ook verheugen te mogen vernemen op welke manier u de gemeentebesturen opnieuw vertrouwen kunt inboezemen om de noodzakelijke, gescheiden ophaling van afvalstoffen gaande te houden en zelfs nog te stimuleren.

De voorzitter : De heer Verwilghen heeft het woord.

De heer M. Verwilghen (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, mijn uiteenzetting zal zeer bondig zijn met een eerder fundamentele kritiek die ook reeds in het verleden werd geuit en vandaag nogmaals zal worden herhaald.

De VLD heeft erop gewezen dat de opties die werden genomen in het Afvalstoffenplan en de instrumenten tot de realisatie ervan, onhaalbaar zijn.

Mijnheer de minister, uw voorganger scheen veel te verwachten van de milieubox die zowat overal in Vlaanderen werd verspreid. Hiermee zou werk worden gemaakt van een doorgedreven, gescheiden ophaling. Tegelijkertijd wil u de heffingen op afvalstoffen optrekken. Aan de burger wordt gevraagd om maar liefst vijf verschillende afvalfracties gescheiden te verzamelen. Tegelijkertijd wordt ook de burger met een hogere belasting geconfronteerd. Er werden hem dus twee taken opgedragen : een taak die hij materieel moet uitvoeren, een andere die hij financieel moet nakomen.

In het recyclagebeleid mangelt het aan elke vorm van financiële aanmoediging die de burger ertoe zou aanzetten aan dit beleid, dat van zijn medewerking volledig afhankelijk is, mee te werken.

De afvalconvenanten die met de gemeenten worden gesloten, zouden uitsluitend moeten brengen. Iedereen weet evenwel dat de gemeenten eigenlijk het mes op de keel werden gezet. Er was inderdaad niet veel keuze : ofwel sloten de gemeenten zich niet aan, en dan moesten ze integraal voor de kosten opdraaien, ofwel ondertekenden ze het convenant,

en dan konden ze een deel van de kosten recupereren. De gemeenten hebben dus niet veel armslag. Ook de burgers worden niet aangemoedigd om mee te werken.

In onze buurlanden bestaan er nochtans voldoende voorbeelden waaruit blijkt dat de particuliere sector initiatief kan nemen op de markt van de afvalrecuperatie en de ophalingscircuits. Men moet dan wel de vrije markt ten volle laten spelen, zowel op het gebied van de ophaling als op het gebied van de verwerking.

Mijnheer de minister, welke middelen neemt u in overweging om de burger te stimuleren actief aan het afvalbeleid mee te werken ? Wat is de rol van de VLAR in het verwerkingsbeleid en hoe kan dit overheidsbedrijf daadwerkelijk inspelen op de problemen die zich voordoen bij de afvalverwerking.

De voorzitter : Minister vice-president De Batselier heeft het woord.

Minister N. De Batselier (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, ik stel vast dat een aantal collega's zich, net zoals ik, zorgen maken over de uitvoering van het Afvalstoffenplan 1991-1995. Uit de vragen blijkt dat sommige leden over het document beschikken dat op mijn vraag door OVAM werd opgesteld en dat een evaluatie geeft van het Afvalstoffenplan 1991-1995. Ik heb deze opdracht eind 1992 aan OVAM gegeven en begin 1993 heb ik het desbetreffende document ontvangen. Ik stel voor dat we dit document in de commissie voor Leefmilieu bespreken. Ik zal aan OVAM vragen de resultaten te actualiseren zodat deze kunnen worden besproken en geëvalueerd.

Iedereen is het er waarschijnlijk over eens dat de sector het moeilijk heeft. Ik merk echter dat iedereen verschillende oplossingen voorstelt : de enen vragen meer regulering, de anderen vragen meer financiële steun voor de bedrijven en de burgers. Blijkbaar mag de burger niets worden opgelegd en als hij iets moet doen, zou hij financieel moeten worden beloond. Ik welke tijd leven wij dat we de respon-

sabilisering van de burger uitsluitend in geld uitdrukken ? Ik dacht dat dit soort ethiek, dat stamt uit de tijd van Adam Smith, toch voorbijgestreefd is ?

De heer M. Verwilghen : Ik heb geen financiële tegemoetkoming gevraagd voor de burger. De burger moet evenwel worden gestimuleerd om aan dit afvalstoffenbeleid mee te werken. Alles hangt immers af van de goodwill van de burger. We moeten hem activeren opdat hij zou meewerken. Stimuli hoeven niet noodzakelijk financieel te zijn. Men kan ook andere methoden overwegen om hem ervan te overtuigen mee te werken. Het is inderdaad overdreven de burger financieel te belonen. Dit leidt tot deresponsabilisering. Ik stel echter vast dat momenteel alles is afgestemd op het bieden van een instrument en op heffingen. Volgens mij moet men de burger ook aanzetten om de afvalrecuperatie te laten geschieden op een wijze die voor hem bijna vanzelfsprekend is.

Minister N. De Batselier : Sommigen beweren dat de gemeenten veel opdrachten krijgen, maar dat de Vlaamse overheid ze niet uitvoert. Behoudens een opmerking nopens de afzetsplicht heb ik ter zake echter niets gehoord.

Wanneer ik morgen ingrijp in het marktmechanisme mag men de Vlaamse overheid dan ook geen verwijten maken. Ik hoop dat wij het daarover eens zijn. U weet via de pers dat ik een ingreep overweeg, hoewel het bedrijfsleven het hiermee niet eens is.

Trouwens, ik heb de sector uitgenodigd voorafgaand overleg te plegen. Tot juli kunnen via OVAM voorstellen worden geformuleerd. Bovendien heb ik OVAM opdracht gegeven een dergelijk plan uit te werken en indien dit plan niet tot een gezamenlijk overlegbesluit leidt, zal het in september of oktober worden opgelegd.

Ik hoop dan ook dat men mij later niet zal interpellieren erop wijzend dat ik in het marktmechanisme heb ingegrepen en de normale gang van zaken van vraag en aanbod niet heb

De Batselier

laten spelen. Indien echter zowel de Vlaamse Raad als de regering in deze zure appel willen bijten, ben ik het daarmee eens. Ik vrees evenwel dat in oktober interpellaties zullen worden ingediend met precies de tegenovergestelde stelling dan deze die thans wordt ingenomen.

Wanneer wij de uitvoering van de planperiode 1991-1995 evalueren, stellen we vast dat we systematisch moeten **tewerk** gaan.

In het Afvalstoffenplan treffen we vier elementen aan, namelijk voorkoming, scheiding aan de bron en recuperatie, de verbranding met **energie**-recuperatie en ten slotte het **stort**-plaatsenbeleid. Ik zal deze vier elementen afzonderlijk behandelen, ook al zijn sommige aspecten ervan vandaag niet aan bod gekomen.

Ten eerste, voorkoming inzake industriële afvalstoffen is nog steeds het belangrijkste element in de afvalstoffenproblematiek. OVAM heeft een aantal onderzoeken inzake afvalpreventie, afvalboekhouding en milieuzorgsystemen afgerond. Een typevoorbeeld hiervan is de Prosa-aanpak – Preventieonderzoek in het Scheldebekken gericht op Afval- en Emissiereductie – zoals dat voor de bedrijven in de Gentse Kanaalzone werd uitgewerkt. Momenteel wordt een handboek opgesteld, studiedagen voorbereid en overlegvergaderingen belegd om de Prosa-aanpak bij het bedrijfsleven te verspreiden.

Er loopt tevens een studie in verband met het opmaken van sectoriële bedrijfsafvalstoffenplannen. Tegen september 1993 zullen die plannen klaar zijn voor de volgende sectoren, namelijk galvano, gieterijen, groenten- en fruitverwerkende nijverheid, garages en houtverwerkende industrie.

Teneinde de preventie in de industrie te stimuleren, liggen momenteel voorstellen van de OVAM op tafel om het Presti-programma, het Preventie door Stimulering Schone Technologie-programma, in te voeren en hiervoor op jaarbasis voor 300 miljoen frank tussen te komen. Deze

voorstellen worden op het niveau van de Vlaamse regering besproken.

Het programma omvat zowel de ondersteuning van het invoeren van preventiegerichte afvalboekhouding en milieuzorgsystemen, als het stimuleren van de sectoriële programma's samen met de betrokken federaties. In het VLIM-programma milieutechnologie wordt de voorkeur gegeven aan steun voor technieken die op preventie en schone technologie zijn gericht.

De OVAM werkte eveneens een voorstel uit om een preventiegericht informatiecentrum uit te bouwen samen met de industrie. Momenteel wordt dit voorstel met het VEV besproken.

Naast het stimulerend beleid blijft het afdwingend vergunningsbeleid essentieel. Het was op mijn initiatief dat Vlarem werd aangepast en dat OVAM van deze commissies deel kon uitmaken. Tot nu toe was dit niet het geval. OVAM zetelt vandaag als volwaardig lid in de vergunningscommissie. Deze instelling kreeg de opdracht bijzondere aandacht te besteden aan de preventie en de recyclage bij het beoordelen van de vergunningsdossiers. Uiteraard blijven de heffingen een belangrijk middel om het beleid te realiseren.

Wat nu het huishoudelijk afval betreft, werd binnen de werkgroep preventie van de **VZW PRO** een **strategie**document uitgewerkt voor de korte én voor de lange termijn, met een strikte fasering en timing. Concrete voorstellen van de industrie worden verwacht.

Dan is er ook nog het wetsvoorstel rond de milieutaks. Daar hoeft ik hier echter niet verder op in te gaan, daarover werd al genoeg gepraat.

Het is een belangrijk element inzake voorkoming. Sommige leden van de Raad weten dat ik op een actieve manier heb geprobeerd een bijdrage te leveren tot die discussie. Op dit vlak was het niet altijd even aangenaam om de druk als verantwoordelijke te moeten dragen.

Een tweede punt is de scheiding aan

de bron en de recuperatie. Zowel de heer Capoen als de heer Brouns en mevrouw Dua wezen op een aantal moeilijkheden inzake de selectieve inzameling en de verwerkings- en afzettingmogelijkheden van enkele technisch recycleerbare fracties van het huisvuil. Op de studiedag vorige week in Aalst heb ik duidelijk deze problemen erkend. Ik vind ze trouwens bijzonder acuut. Vandaar ook, tot verbazing van de hele sector, mijn vrij kordate toespraak op die studiedag vorige vrijdag. Die problemen komen evenwel niet alleen in Vlaanderen voor, maar manifesteren zich veeleer op internationaal vlak. Zoals ik toen al aan de sector meldde : als wij het over papier hebben, spreken wij niet over de vrije-marktsector, dan spreken wij over een sector waar giganten het beleid uitmaken. De verantwoordelijkheid ligt dus niet bij ons.

De heer M. Capoen : U stelt dat er geen vrije markteconomie is. Hoe kan u dan zeggen dat u in de vrije markteconomie gaat ingrijpen ?

Minister N. De Batselier : U weet zeer goed naar welke politieke richting ik in dit verband heb verwezen. Het is een markt van afspraken waar op internationaal vlak wordt bepaald hoeveel mag worden geproduceerd en van welke kwaliteit het geproduceerde moet zijn. De voorbeelden uit het verleden zijn duidelijk. De **inter**-ventiemogelijkheid van de Vlaamse overheid is daardoor beperkt. Sedert de goedkeuring van het **Afvalstoffen**-plan hebben wij echter niet stilgezet. Er is het verpakkingconvenant van maart 1991. Dat is een overeenkomst van vijf jaar. Er is een databank, een preventiebeleid, het gratis inzamelen van verpakkingen en de verwerking ervan. Een eerste project moest in Vlaams-Brabant worden uitgevoerd.

Mijnheer Capoen, de gemeenten steunen op dat vlak nogal eens gemakkelijk hun regenscherm uit. Daar schuift men de verantwoordelijkheid van de ene naar de andere. Hoelang is men in Vlaams-Brabant nu al naar een plaats aan het zoeken waar men zulk een bedrijf mag inplanten ? Uiteindelijk gaan de **intercommunes**

De Batselier

de problemen uit de weg. Voor een laatste keer heb ik in Vlaanderen een ronde laten doen om de mogelijkheden te onderzoeken. Ik hoop dat wij nu slagen. Er werden een aantal voorstellen in de goede richting gedaan. Wanneer er een inplantingsplaats zal zijn gevonden, zal de ene of de andere daar wel tegen zijn. De burger bestaat immers niet. Wij kennen alleen maar de burger met vele tegenstellingen en vele verschillende eisen en verwachtingen. Ik hoop dat wij hier het Nimby-syndroom kunnen overstijgen.

Er is het milieuconvenant tussen het Vlaams Gewest en de Vlaamse Gemeenschap. U hebt er naar verwezen. Ik wil hier mijn voorganger verdedigen. Het was belangrijk om hier de gemeenten een verantwoordelijkheid te geven.

Tegelijkertijd heeft men hiervoor middelen uitgetrokken, die ik bovendien heb verhoogd. Voor dit soort activiteiten gaan nu meer dan 3 miljard frank naar de gemeenten. Ik kan aannemen dat de gemeenten meer middelen verwachten, maar wij moeten een keuze maken. Het is voor de overheid onmogelijk om iedereen zijn wensen te vervullen.

Tot nu toe hebben 291 gemeenten deze overeenkomst ondertekend en 233 gemeenten hebben de aanvullende overeenkomst inzake de afvalstoffen ondertekend.

Het provinciale milieuconvenant dient de gemeenten te ondersteunen bij het opzetten van het beleid. Sommige gemeenten zijn immers niet in staat aan optimale begeleiding te doen.

Een ander element is het groente-, fruit- en tuinafval, het GFT afval. In mei 1991 verspreidde OVAM het ontwerp-masterplan inzake de inzameling en verwerking van groente-, tuin- en fruitafval. Het werd voor consultatie voorgelegd bij de intercommunales, waarna het begin 1992 werd goedgekeurd. De GFT maakt in Vlaanderen gemiddeld 30 tot 40 percent van het huishoudelijk afval uit.

In 1992 heb ik de subsidiëring van drie composteringsinstallaties goedgekeurd, met name Intercompost Bilzen, IOK Beerse en het Land van Aalst. Het is de bedoeling in de toekomst de verwerkingsinfrastructuur gelijktijdig met de organisatie van de inzameling verder uit te bouwen.

Er zijn evenwel grote problemen inzake de afzet en de prijs van glas, papier, karton en kunststoffen. Ook Duitsland, Frankrijk en Nederland worden met dezelfde problemen geconfronteerd. Er is een gemeenschappelijke oorzaak, het aanbod van de te recycleren materialen is immers groter dan de vraag. Dit heeft spectaculaire prijsdalingen tot gevolg.

Ik ben voorstander van overleg, maar indien het overleg met de sectoren tot geen resultaten zou leiden, dan moet ik optreden. Ik wens daarvoor evenwel niet door de Vlaamse Raad tot de orde te worden geroepen. In een aantal sectoren zal ik, zoals in Duitsland het geval is, de terugnameplicht moeten invoeren.

Wij moeten het resultaat van de ecotaksen evalueren. Door de ecotaksen kan de afvalberg van een aantal sectoren, inzonderheid de sector van de drankverpakkingen, worden verminderd.

In de andere sectoren moeten geëigende maatregelen in overweging worden genomen. Dat zou kunnen betekenen dat we tot de terugname van verpakkingen beslissen. In de organisatie van deze terugname zou ik eventueel een financiële tussenkomst van de industrie kunnen eisen. Ik hoop dat er op dat ogenblik niet zal worden beweerd dat er bijkomende verplichtingen aan de industrie worden opgelegd. Dit geldt vooral voor papier, karton en glas.

De recyclageindustrie zelf is onvoldoende uitgebouwd.

Ook ter bevordering van de afzet kunnen nog een aantal maatregelen worden genomen. Zo denk ik eraan de eigen administratie, zowel de ministeries als de para-regionales, te verplichten om bij voorkeur gerecy-

cleerde producten aan te kopen en te gebruiken.

Ook de selectieve inzameling kan verder worden doorgedreven en ook ingevoerd voor stoffen die vandaag nog niet aan eco-taksen worden onderworpen. Ik wens verder te gaan in de richting van het responsabiliseren van de producent. Hiermee leg ik de link met de toespraak van mevrouw Dua, die het belang van de preventie heeft beklemtoond.

Gezien het internationale karakter van deze problematiek heb ik aan OVAM de opdracht gegeven om voor juli van dit jaar een verfijnde analyse te maken van de huidige situatie in Vlaanderen en in het buitenland. Vervolgens zullen we met de sector van gedachten wisselen over concrete maatregelen.

Als blijkt dat de sector alleen maar staat te trappelen van ongeduld om een nieuw subsidiekanaal van de Vlaamse overheid aan te boren, dan wordt dat een misrekening. Ik waarschuw ervoor dat de overheid desgevallend wel een bijdrage kan leveren, maar dat iedereen zijn verantwoordelijkheid moet nemen.

In verband met het hergebruik van industriële afvalstoffen, zoals vliegias van elektriciteitscentrales, gieterijzand, staalslakken en bijzondere afvalstoffen, zoals bouw- en sloopafval, drinkwaterslib is de normering essentieel om het gebruik ervan in bouwwerken of op de bodems toe te laten.

Een besluit van de Vlaamse regering inzake de invoering van een éénduidige normering en van hergebruiktesten wordt voorbereid. Naast dat besluit zal OVAM een actieprogramma per afvalstroom voorbereiden om het hergebruik te stimuleren. Het opzetten van een kwaliteitsbewakingsstelsel, de integrale kwaliteitszorg en de certificering passen in dit kader.

De overheid heeft in de eerste plaats zelf de taak om gerecycleerde materialen te gebruiken en het gebruik ervan te stimuleren. In het typebestek 150 en het typebestek 200 wordt dat in afspraak met collega Kelch-

De Batselier

mans gestipuleerd. Bij het VOOB, het Vlaams overlegcomité voor de bouwsector, hebben wij samen deze problematiek aangekaart met het oog op het aanwenden van recycleerbare afvalstoffen in de bouw.

Mevrouw Dua heeft gezinspeeld op de verbranding met recuperatie van energie. Naar mijn gevoelen is er geen onduidelijkheid in het beleid.

Ik heb in mijn beleidsbrief van 22 oktober 1992, die ik aan de Vlaamse Raad heb voorgelegd, gestipuleerd dat nieuwe initiatieven inzake verbranding slechts kunnen kaderen in de vervanging en de afbouw van bestaande verbrandingsinstallaties die niet voldoen aan de milieu-eisen.

Er werd, zoals u is bekend, een sluitingsprogramma uitgewerkt in het Afvalstoffenplan 1991-1995. Voor het einde van de planperiode worden de huisvuilverbrandingsinstallaties van Ronse, Willebroek, Knokke-Heist, Heist-op-den-Berg, Izegem en Merksem gesloten. De tussenkomsten van de diverse burgemeesters, ook van partijgenoten, zullen daarop geen invloed hebben. Ik wijs er u op dat dit voor geen enkele van de betrokken burgemeesters een gemakkelijke zaak is. Verbranden is op dit ogenblik immers goedkoper dan alle andere middelen die ons ter beschikking staan.

Morgen zal ik de Vlaamse regering voorstellen om verbrandingsovens en het storten in de toekomst niet meer te subsidiëren. Dat betekent dat we dus op dat vlak concrete andere oplossingen moeten kiezen. Dit zal moeilijkheden veroorzaken en niet gemakkelijk worden aanvaard. Het wijst er echter op dat we de richting die in het Afvalstoffenplan werd aangegeven, zullen inslaan. Het enige wat kan gebeuren, is dat er door de huidige internationale situatie roet in het eten kan worden gegooid en dat een aantal vooropgestelde timingvertraging zullen oplopen. Ik heb dat door OVAM zelf laten vaststellen.

Ik wens nogmaals te onderstrepen dat Izegem en Heist-op-den-Berg dichtgaan. In verband met Rhône

Poulenc in Gent is er vorige vrijdag een beslissing genomen. Het gaat om een zwavelrecuperatie-eenheid waarvoor in de vergunning enkel de zwavelhoudende afvalstoffen en gezuiverde afvalolie in aanmerking komen. Ik heb alle andere industriële afvalstoffen, waaronder gechloreerde koolwaterstoffen en solventen, geweigerd. Indien gewenst kan ik u, in het kader van de openbaarheid van het bestuur, de vergunningsbeslissing toesturen. Dit toont duidelijk aan dat wij hier zeer selectief tewerk gaan en dat wij streng waken over het milieu.

Het vierde punt van de evaluatie betreft de sanering van de verontreinigde sites. In opdracht van OVAM en in samenwerking met het provinciebestuur van Antwerpen is een proefproject opgestart voor de inventarisatie van 224 oud-stortplaatsen en 27 verlaten fabrieksterreinen.

Ten einde de inventarisatie van de potentieel verontreinigde sites in het Vlaamse Gewest te vervolledigen, wordt dit project sinds 1 februari 1993 verdergezet met een bijkomende inventarisatie en een registratieonderzoek van 500 sites in de provincie Antwerpen. Daarnaast werden met de provincies Limburg en Oost-Vlaanderen gelijkaardige overeenkomsten afgesloten voor 300 sites in Limburg en 250 sites in Oost-Vlaanderen, met als respectievelijke aanvangsdatum 1 februari en 1 april 1993.

De overeenkomsten met de provincies West-Vlaanderen en Vlaams-Brabant worden momenteel voorbereid. In de loop van de volgende maanden zal voor deze regio's eveneens kunnen worden gestart met de inventarisatie.

Wat de uitvoering van saneringen betreft, kan ik u meedelen dat thans vrijwillige saneringen van bedrijven aan de gang zijn onder toezicht van OVAM. Zo werd deze week een overeenkomst gesloten tussen OVAM en Texaco voor een sanering in de Gentse Kanaalzone, die enkel voor dit kleine gedeelte ruim 70 miljoen frank bedraagt.

Bij de sanering zijn dus reusachtige

geldsommen gemoeid, rekening houdend met het aantal sites.

De OVAM bereidt op dit ogenblik een aantal ambtshalve saneringen voor, die in de nabije toekomst zullen worden opgestart. Ik moet toegeven dat wij hier worden geconfronteerd met zware juridische problemen. Ik verwijs in dit verband naar de dringende noodzakelijke sanering van de oude arseenfabriek te Bocholt, die dreigt vast te lopen omwille van procedures voor de Raad van State.

De OVAM bezit een te smalle juridische basis om op grond van het huidige afvalstoffendecreet daadwerkelijk en zonder juridische implicaties ambtshalve saneringswerken uit te voeren.

Een nieuw decreet op de bodemsanering moet hierin verbetering brengen. Ik heb de heer Brouns 14 dagen geleden geantwoord dat wij dit decreet nog vóór de zomervakantie aan de Vlaamse Raad zullen voorleggen. Ik hoop dat de SERV, de MINA-raad en de Raad van State binnen de kortst mogelijke tijd advies zullen verstrekken.

Het vijfde punt van het Afvalstoffenplan behandelt het beheersen van de afvalstromen. In het Afvalstoffenplan wordt voorgesteld een ophaalreglement in te voeren. Het huidige afvalstoffendecreet bood hiervoor niet de noodzakelijke rechtsgrond. Deze mogelijkheid wordt echter wel geboden door het programmadecreet 1993.

Er is ook een discussie tussen het Vlaamse Gewest en het Waalse Gewest. Ik hoop dat wij medio dit jaar met het Waalse Gewest een protocol kunnen sluiten, met als doel ook op intergewestelijk vlak de afvalstoffenproblematiek te regelen, inzonderheid de transporten van afval en ik hoop ook dat het Brusselse Gewest zich aan deze afspraak zal houden.

De milieuheffing op het storten en verbranden van afval is een schoolvoorbeeld van regulerend optreden. In de commissie Leefmilieu van de Vlaamse Raad was men het erover eens dat deze heffing een meer regulerend karakter had dan de vorige.

De Batselier

Ingevolge het programmadecreet 1993 werd de heffing verhoogd met een factor 1.7. De opbrengst belooft daardoor 2,6 miljard frank, een verhoging met 50 percent, wat niet onaanvaardig is. Het stelsel van de milieuheffingen werd ook verfijnd en gedifferentieerd. Bij het verbranden verschilt de heffing al naargelang er al dan niet energierecuperatie of rookgaswassing is. Ten einde het storten af te raden, werden de tarieven voor het storten verhoogd. Bij de VUB loopt momenteel in samenwerking met andere universiteiten een onderzoek over het regulerend karakter van de heffingen en op ons zoek zal zij ons desgevallend alternatieve voorstellen doen.

De heer Capoen vraagt zich af wat er met de meerinkomsten gebeurt. Deze inkomsten gaan onder andere naar de gemeenten die miljarden frank moeten besteden voor containerparken, recyclage en KGA-inzameling en ook naar het Presti-programma, naar OVAM voor zijn regulerende en stimulerende taken en uiteraard naar de sanering waarvan ik daarjuist enkele voorbeelden heb aangehaald. Het is zelfs zo dat de milieuheffingen niet volstaan om al de kosten van het afvalprobleem te dekken.

Mijnheer de voorzitter, uit dit omstandig antwoord mag blijken dat het ook mijn zorg is dat dit Afvalstoffenplan op tijd en stond wordt geëvalueerd. Ook ik vind de uitvoering ervan zeer belangrijk, zelfs van cruciaal belang voor de leefmilieuproblematiek. **(Applaus)**

De voorzitter : De heer Brouns heeft het woord.

De heer H. Brouns : Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor zijn uitvoerig antwoord. Ik heb echter een bijkomende vraag. De minister stelt dat hij van plan is, geen subsidies meer toe te kennen, noch voor verbrandingsovens, noch voor storten. Ik ben het eens met dit principe, maar wil toch bijkomend opmerken dat het moment waarop deze beslissing wordt genomen voor de gemeen-

tebesturen ontzaglijk belangrijk zal zijn. In de gemeente Diepenbeek bijvoorbeeld wordt op het ogenblik alles al geselecteerd opgehaald. Dit kost de gemeente 20 miljoen frank. Een andere gemeente met hetzelfde inwonersaantal doet dit niet waardoor ze maar 6 miljoen frank moet uitgeven. Met dit voorbeeld wil ik duidelijk maken dat de regering op het ogenblik dat ze de geselecteerde ophaling zal opleggen, oog moet hebben voor de gemeenten die al een grote financiële inspanning hebben gedaan voor de geselecteerde ophaling, ook al weten ze niet altijd waar naartoe met dit afval.

Een en ander moet toch in een juiste timing worden geplaatst, zodanig dat degenen die al geruime tijd met geselecteerde ophaling bezig zijn niet nogmaals worden gestraft wanneer zij met de resten niet op de bestaande storten of bij de verbrandingsovens terecht kunnen. Ik pleit dus zeker niet voor een uitbreiding maar wel voor een goede timing. Eerst moeten de instrumenten laten werken die nodig zijn om het gerecycleerde materiaal opnieuw in omloop te brengen, hetzij als nieuw materiaal of als nieuwe grondstof, hetzij verwerkt in andere materialen.

Dat mechanisme zou toch op gang moeten worden gebracht vooraleer u spreekt van te stoppen met het storten en verbranden.

Minister N. De Batselier : Dat is zoals het verhaal van de kip en het ei.

We moeten op een bepaald ogenblik zeggen dat we de verbranding en het storten duurder gaan maken, en dat we dus minder subsidies zullen geven. In vergelijking met het buitenland zijn we zo goedkoop dat we de stromen zien komen.

Ik denk dus dat we de moed moeten opbrengen om het niet lang op voorhand te verkondigen, maar om het snel te doen. Ik heb het vandaag voor het eerst gezegd, ik wil dus dat het morgen is goedgekeurd.

De voorzitter : Mevrouw Dua heeft het woord.

Mevrouw V. Dua : Mijnheer de mi-

nister, vooraf wil ik zeggen dat ik niet over het evaluatierapport van de OVAM beschik. Ik vind het wel een zeer interessante suggestie om dit in de commissie voor Leefmilieu uitgebreid te bespreken. Ik stel vast dat de voorzitter instemmend knikt. Ik vind het dus zeker een positief voorstel.

De belangrijkste bedoeling van mijn uiteenzetting was erop te wijzen dat de preventie in verband met het industrieel afval nergens staat. U hebt een zeer uitgebreid antwoord gegeven, maar in feite hebt u toch mijn uitgangspunt bevestigd. Er gebeurt veel maar eigenlijk is er in de praktijk zeer weinig dat concrete resultaten oplevert. De oorspronkelijke deadlines voor een aantal zaken werden niet gehaald. U stelt er nu nieuwe. Ik maak mij toch wel zorgen over de timing. Er werden vrij strenge doelstellingen voor het industrieel afval gesteld, vooral inzake de vermindering ervan, en ik vrees dat wij nog steeds niet op de juiste weg zitten. Ik ben het met u eens wanneer u zegt dat overleg met de industrie zeker belangrijk is. Ik denk echter dat op een bepaald ogenblik het overleg moet ophouden – u hebt dat in zekere zin bevestigd – en dat er dan moet worden opgetreden teneinde de zaken te doen keren.

Ik denk dat de ecotaks een goede zaak is geweest omdat daarin op een bepaald ogenblik vanuit de politieke partijen werd gezegd dat het zo niet verder kon gaan. Er werd daar aan het beleid werkelijk een nieuw elan gegeven.

Wat de milieuheffingen betreft zegt u dat u in het ontradingseffect blijft geloven en dat u van mening bent dat deze meer regulerend geworden zijn. Ik heb daar zeer grote vragen bij. Ik vraag u dan ook of u dit met concrete cijfers kunt bewijzen.

Is er inderdaad dank zij de milieuheffingen, een vermindering van het afval? Als wij de mensen van OVAM mogen geloven, is er geen vermindering maar integendeel nog een stijging. In die zin denk ik dat het herdenken van de milieuheffingen grondig moet worden aangepakt zodat zij regulerend kunnen zijn.

Dua

Wat uw antwoord in verband met de verbrandingsovens betreft, ben ik uiteraard verheugd dat u zegt dat de concrete dossiers zullen worden gesloten.

Mijn vraag was ook of u niet zult overgaan tot een bijsturing van het Afvalstoffenplan opdat niet tot het einde van de planperiode zou worden gewacht voor het sluiten van deze ovens. Ik heb de indruk dat wanneer een dossier in de actualiteit komt, door reacties van de bevolking of van de milieubeweging, er inderdaad wordt opgetreden. Het gaat om drie ovens, maar in totaal stonden er zes of zeven op de lijst. Ik dring dan ook aan om de zaak daar niet uit te stellen tot het einde van 1995. Het zijn ovens die een acuut gevaar voor de volksgezondheid betekenen. Er moet dus dringend worden opgetreden.

De voorzitter : De heer Capoen heeft het woord.

De heer M. Capoen : Mijnheer de minister, wanneer u na een poging om tot overleg te komen in uw opzet mislukt, zullen wij daarover niet interpellieren. Wanneer u echter zegt dat in Izegem en Knokke-Heist binnenkort de verbrandingsovens zullen moeten sluiten — in Izegem zelfs zeer binnenkort — vrees ik wel vragen te moeten stellen.

Ik heb het probleem reeds eerder aangekaart. In West-Vlaanderen is er een duidelijk tekort aan verbrandingscapaciteit. Er zijn slechts een vijftal ovens in deze provincie. Wanneer gedurende een paar dagen om technische redenen één van die ovens uitvalt, ontstaat er een ernstig afzetprobleem. Zoals gezegd, heeft West-Vlaanderen eertijds gedurende een week de afval moeten afvoeren naar de Hooge Maey. De intercommunale voor Ieper-Veurne-Diksmuide heeft zelfs contact gezocht met Noord-Frankrijk als uitwijkingsmogelijkheid, maar dat was blijkbaar niet mogelijk omdat het afval gedeeltelijk moest zijn geselecteerd.

Wanneer binnenkort de oven van Izegem en nadien ook die van Knok-

ke-Heist worden gesloten, zal West-Vlaanderen voor onoverkomelijke moeilijkheden staan.

Mijnheer de minister, wij steunen uw voorkomings- en ontradingspolitiek. Maar, zoals ook de heer Brouns zegt, moet toch een zekere planning in acht worden genomen en een alternatief uitgewerkt. Men kan toch niet doen alsof er geen afval zou worden geproduceerd.

Wat men vandaag ook moge beweren, er is inderdaad een stijging van de afval vast te stellen. Elk jaar komt er 5 tot 6 procent afval bij. In West-Vlaanderen is er nog het bijkomend probleem van de kuststreek. Dit gegeven mag zeker niet worden onderschat. Inderdaad, in enkele maanden tijd wordt een piek bereikt waarbij een afvalberg wordt geproduceerd die beduidend hoger ligt dan het normale gemiddelde per persoon voor de provincie West-Vlaanderen.

De voorzitter : De minister heeft het woord.

Minister N. De Batselier : Mijnheer de voorzitter, de heer Capoen heeft daarstraks een pleidooi gehouden voor het nemen van kordate maatregelen. Wanneer wij echter kordate maatregelen voorstellen, rijzen daarentrent onmiddellijk talrijke vragen.

Ik probeer op een evenwichtige manier de zaken aan te pakken, bijvoorbeeld de verbrandingsoven te Gent. Ter zake hebben wij duidelijke afspraken gemaakt.

Ik ga ervan uit dat iedereen nu toch stilaan weet waar men op gemeentelijk vlak voorstaat. De verwijdering van huisvuil is een gemeentelijke bevoegdheid. Mijn bevoegdheid is beperkt. Ik kan wel een sluiting opleggen, maar ik heb niet de bevoegdheid te beslissen waar een **werkingsinstallatie** wordt gebouwd. Dit betekent dat men zeer goed moet weten waarvoor men staat. Milieuhygiënisch is het niet verantwoord een aantal installaties nog langer dan tot 1995 open te houden. Voor sommige kan men zich terecht de vraag stellen of de sluiting niet nog vroeger moet gebeuren. Op het lokaal niveau moet

iedereen daarvan overtuigd zijn en moet bij het nemen van beslissingen daarmee rekening houden. Het ontlopen van zijn verantwoordelijkheid heeft geen zin. Wij moeten niet telkenmale opnieuw de bal naar elkaar terugspelen ; wij moeten de verantwoordelijkheid leggen waar zij hoort. Ook op dit vlak wens ik zeer consequent te handelen zoals in het Afvalstoffenplan wordt voorzien.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Op verzoek van de bevoegde minister en met instemming van beide interpellanten, zal ik hier de reeks interpellaties voor vandaag onderbreken. Morgen zullen wij ruimschoots de tijd hebben om vanaf 14 uur de overige interpellaties te ontwikkelen.

De heer Maertens heeft het woord.

De heer M. Maertens : Mijnheer de voorzitter, ik heb het grootste respect voor de drukke agenda van de ministers. Ze hebben vanmiddag evenwel twee keer geen respect getoond voor de agenda van de Raad. Het incident van daarnet is typisch. Ik stel me echter de vraag wanneer de werkzaamheden van de Raad op een normale wijze kunnen worden afgewerkt.

De voorzitter : Mijnheer Maertens, ik heb de bevoegde minister meegedeeld dat de onderbreking afhankelijk was van de instemming van de leden van de Raad en in het bijzonder van de interpellanten. Hij heeft me verklaard dat de interpellanten akkoord gingen.

Ik heb mij de voorbije minuten onledig gehouden over het incident om de minister-president erop te wijzen dat de stipte aanwezigheid van leden van de regering in de Vlaamse Raad een normale zaak is die de democratie moet dienen.

Op deze wijze hoop ik op uw terechte

Voorzitter

suggestie een antwoord te hebben gegeven.

Hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

We komen morgen om 14 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen.

De vergadering is gesloten.

– De vergadering wordt gesloten om 16.53 uur.
